

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΑΔΑΕ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2005

Η Α.Δ.Α.Ε. είναι σκεπασμένη κατά το άρθρο 19 του Συντάγματος.
Ν. 3115/2003
Οι αποφάσεις της Α.Δ.Α.Ε. κοινοποιούνται με μερίμνά της στον Υπουργό Δικαιοσύνης.
Επιστολών
Ελευθέρης ανταπόκρισης
Εκθεση πεπραγμένων
ΕΤΟΥΣ 2005

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ.

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΑΔΑΕ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2005

Α. Άσκηση της Κανονιστικής Αρμοδιότητας της ΑΔΑΕ

Άσκηση Κανονιστικής Αρμοδιότητας

Κανονισμός για τη Διασφάλιση του Απορρήτου κατά την Παροχή Κινητών Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών	ΦΕΚ Β' 87/26-1-2005
Κανονισμός για τη Διασφάλιση του Απορρήτου κατά την Παροχή Σταθερών Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών	
Κανονισμός για τη Διασφάλιση του Απορρήτου κατά την Παροχή Ασύρματων Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών	
Κανονισμός για τη Διασφάλιση του Απορρήτου στις Διαδικτυακές Επικοινωνίες και τις συναφείς Υπηρεσίες και Εφαρμογές	ΦΕΚ Β' 88/26-1-2005
Κανονισμός για τη Διασφάλιση του Απορρήτου Διαδικτυακών Εφαρμογών	
Κανονισμός για τη Διασφάλιση του Απορρήτου Εφαρμογών και χρήση Διαδικτύου	
Κανονισμός για τη Διασφάλιση του Απορρήτου κατά τη χρήση Αυτόματων Ταμειολογιστικών Μηχανών	ΦΕΚ Β' 298/8-3-2005
Κανονισμός για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών	ΦΕΚ Β' 384/24-3-2005

1. Κανονισμός για τη Διασφάλιση Απορρήτου κατά την Παροχή Κινητών Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών (Απόφαση ΑΔΑΕ 629α, ΦΕΚ Β' 87/26-1-2005)

Σκοπός του Κανονισμού είναι:

- Η θέσπιση των υποχρεώσεων των φορέων παροχής κινητών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών για τη διασφάλιση του απορρήτου των κινητών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στο πλαίσιο της σχετικής νομοθεσίας (Ν. 2225/94 «Περί προστασίας της ελευθερίας της ανταπόκρισης και επικοινωνίας και άλλες διατάξεις» και Ν. 3115/03 "Περί

Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών").

- Η παρουσίαση βασικών χαρακτηριστικών ασφαλείας των τεχνολογιών κινητών επικοινωνιών δεύτερης και τρίτης γενιάς.
- Η θέσπιση διαδικασιών ελέγχου στους εν λόγω φορείς σχετικά με τις ανωτέρω αναφερόμενες υποχρεώσεις τους.

Στις διατάξεις του εν λόγω Κανονισμού υπάγονται όλοι οι τηλεπικοινωνιακοί οργανισμοί οι οποίοι παρέχουν Κινητές Τηλεπικοινωνιακές Υπηρεσίες.

Ο Κανονισμός καθορίζει ως πρωταρχικό στοιχείο για τη διασφάλιση του απορρήτου των κινητών επικοινωνιών την ύπαρξη στους παρόχους Πολιτικής Διασφάλισης του Απορρήτου των Κινητών Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών (ΠΔΑΚΤΥ), που αποτελεί το σύνολο των κριτηρίων και κανόνων που καθορίζουν τις απαιτήσεις, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που διέπουν τη λειτουργία των τηλεπικοινωνιακών παρόχων, το προσωπικό τους, τους συνεργάτες τους και των χρηστών των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, με σκοπό την προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών που διεξάγονται μέσω δικτύων κινητών επικοινωνιών και του απορρήτου των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων των χρηστών των κινητών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών.

Η ΠΔΑΚΤΥ αποτελείται από επί μέρους πολιτικές όπως είναι η Πολιτική Προστασίας των Δικτύων Κινητών Επικοινωνιών, η Πολιτική επεξεργασίας Δεδομένων Επικοινωνίας, η Πολιτική σε σχέση με το Προσωπικό και τους Συνεργάτες των Τηλεπικοινωνιακών Παρόχων, η Πολιτική Πρόσβασης, η Πολιτική Αποδεκτής Χρήσης και η Πολιτική Άρσης του Απορρήτου από τις οποίες απορρέουν τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των εμπλεκομένων στη λειτουργία, τη διαχείριση και τη χρήση των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών.

Στη συνέχεια αναφέρονται χαρακτηριστικά τεχνικά στοιχεία ασφαλείας για τις τεχνολογίες κινητών επικοινωνιών 2ης και 3ης γενιάς, τα ευάλωτα σημεία των τεχνολογιών αυτών καθώς και οι πληροφορίες που πρέπει να προστατεύονται.

Στον Κανονισμό αναλύονται οι υποχρεώσεις των παρόχων αναφορικά με την ΠΔΑΚΤΥ Ασφάλειας. Επιπρόσθετα καθορίζεται η διαδικασία ελέγχου και η άσκηση εποπτείας από την ΑΔΑΕ.

Το πλήρες κείμενο του ως άνω Κανονισμού παρατίθεται στο Παράρτημα Α' της παρούσας Έκθεσης.

2. Κανονισμός για την Διασφάλιση Απορρήτου κατά την Παροχή Σταθερών Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών (Απόφαση ΑΔΑΕ 630α, ΦΕΚ Β' 87/26-1-2005)

Σκοπός του Κανονισμού είναι:

- Η θέσπιση των υποχρεώσεων παρόχων σταθερών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών για τη διασφάλιση του απορρήτου των κινητών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στο πλαίσιο της σχετικής νομοθεσίας (Ν. 2225/94 «Περί προστασίας της ελευθερίας της ανταπόκρισης και επικοινωνίας και άλλες διατάξεις» και Ν. 3115/03 "Περί Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών").
- Ο καθορισμός της διαδικασίας ελέγχου στους εν λόγω φορείς σχετικά με τις ανωτέρω αναφερόμενες υποχρεώσεις τους.

Στις διατάξεις του εν λόγω Κανονισμού υπάγονται όλοι οι τηλεπικοινωνιακοί οργανισμοί οι οποίοι παρέχουν Σταθερές Τηλεπικοινωνιακές Υπηρεσίες.

Ο Κανονισμός καθορίζει ως πρωταρχικό στοιχείο για τη διασφάλιση του απορρήτου των κινητών επικοινωνιών την ύπαρξη στους παρόχους Πολιτικής Διασφάλισης του Απορρήτου των Σταθερών Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών (ΠΔΑΣΤΥ), που αποτελεί το σύνολο των κριτηρίων και κανόνων που καθορίζουν τις απαιτήσεις, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που διέπουν τη λειτουργία των τηλεπικοινωνιακών παρόχων, το προσωπικό τους, τους συνεργάτες τους και των χρηστών των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, με σκοπό την προστασία του απορρήτου της τηλεπικοινωνίας μέσω σταθερών δικτύων και του απορρήτου των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων των χρηστών των σταθερών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών.

Η ΠΔΑΣΤΥ αποτελείται από επί μέρους πολιτικές όπως είναι η Πολιτική Προστασίας των Σταθερών Τηλεπικοινωνιακών Δικτύων, η Πολιτική Επεξεργασίας Δεδομένων Επικοινωνίας, η Πολιτική σε σχέση με το Προσωπικό και τους Συνεργάτες των Τηλεπικοινωνιακών Παρόχων, η Πολιτική Πρόσβασης, η Πολιτική Αποδεκτής Χρήσης και η Πολιτική Άρσης του Απορρήτου, από τις οποίες απορρέουν τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των εμπλεκόμενων στη λειτουργία, τη διαχείριση και τη χρήση των σταθερών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών.

Στη συνέχεια αναφέρονται χαρακτηριστικά τεχνικά στοιχεία ασφαλείας για τις τεχνολογίες σταθερών επικοινωνιών (σταθερή τηλεφωνία), τα ευάλωτα σημεία των τεχνολογιών αυτών, καθώς και οι πληροφορίες που πρέπει να προστατεύονται.

Στον Κανονισμό αναλύονται επιπλέον οι υποχρεώσεις των παρόχων αναφορικά με την ΠΔΑΣΤΥ Ασφάλειας. Επιπρόσθετα καθορίζεται η διαδικασία ελέγχου και η άσκηση εποπτείας από την ΑΔΑΕ.

Το πλήρες κείμενο του ως άνω Κανονισμού παρατίθεται στο Παράρτημα Α' της παρούσας Έκθεσης.

3. Κανονισμός για την Διασφάλιση Απορρήτου κατά την Παροχή Ασυρμάτων Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών (Απόφαση ΑΔΑΕ 631α , ΦΕΚ Β' 87/26-1-2005)

Σκοπός του Κανονισμού είναι:

- Η θέσπιση των υποχρεώσεων των φορέων παροχής κινητών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών για τη διασφάλιση του απορρήτου των ασυρμάτων τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στο πλαίσιο της σχετικής νομοθεσίας (Ν. 2225/94 «Περί προστασίας της ελευθερίας της ανταπόκρισης και επικοινωνίας και άλλες διατάξεις» και Ν. 3115/03 "Περί Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών").
- Η παρουσίαση βασικών χαρακτηριστικών ασφαλείας των τεχνολογιών ασυρμάτων δικτύων.
- Η θέσπιση διαδικασιών ελέγχου στους εν λόγω φορείς σχετικά με τις ανωτέρω αναφερόμενες υποχρεώσεις τους.

Στις διατάξεις του εν λόγω Κανονισμού υπάγονται όλοι οι τηλεπικοινωνιακοί οργανισμοί οι οποίοι παρέχουν Ασύρματες Τηλεπικοινωνιακές Υπηρεσίες.

Ο Κανονισμός καθορίζει ως πρωταρχικό στοιχείο για τη διασφάλιση του απορρήτου των κινητών επικοινωνιών την ύπαρξη στους παρόχους Πολιτικής Διασφάλισης του Απορρήτου των Ασυρμάτων Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών (ΠΔΑΑΤΥ), που αποτελεί το σύνολο των κριτηρίων και κανόνων που καθορίζουν τις απαιτήσεις, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που διέπουν τη λειτουργία των τηλεπικοινωνιακών παρόχων, το προσωπικό τους, τους συνεργάτες τους και των χρηστών των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, με σκοπό την προστασία του απορρήτου της τηλεπικοινωνίας μέσω σταθερών δικτύων και του απορρήτου των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων των χρηστών των σταθερών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών.

Η ΠΔΑΑΤΥ αποτελείται από επί μέρους πολιτικές όπως είναι η Πολιτική Προστασίας των Ασυρμάτων Τηλεπικοινωνιακών Δικτύων, η Πολιτική Επεξεργασίας Δεδομένων Επικοινωνίας, η Πολιτική σε σχέση με το Προσωπικό και τους Συνεργάτες των Τηλεπικοινωνιακών Παρόχων, η Πολιτική Πρόσβασης, η Πολιτική Αποδεκτής Χρήσης και η Πολιτική Άρσης του Απορρήτου, από τις οποίες απορρέουν τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των εμπλεκόμενων στη λειτουργία, τη διαχείριση και τη χρήση των ασυρμάτων τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών.

Στη συνέχεια αναφέρονται χαρακτηριστικά τεχνικά στοιχεία ασφαλείας για τις τεχνολογίες ασυρμάτων επικοινωνιών (Τεχνολογία Bluetooth, Ασύρματα Τοπικά Δίκτυα IEEE 802.11, Δίκτυα Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης, Δορυφορικά Δίκτυα Επικοινωνιών), τα ευάλωτα σημεία των τεχνολογιών αυτών, καθώς και οι πληροφορίες που πρέπει να προστατεύονται.

Στον Κανονισμό αναλύονται επιπλέον οι υποχρεώσεις των παρόχων αναφορικά με την ΠΔΑΑΤΥ Ασφάλειας. Επιπρόσθετα καθορίζεται η διαδικασία ελέγχου και η άσκηση εποπτείας από την ΑΔΑΕ.

Τέλος, στο Παράρτημα Α, ο Κανονισμός παραθέτει την αναλυτική περιγραφή διαδικασίας ελέγχου παρόχου, ενώ στο Παράρτημα Β περιγράφεται το Ελάχιστο περιεχόμενο του εντύπου με τίτλο «Έκθεση Διενέργειας Ελέγχου σε Τηλεπικοινωνιακό Πάροχο αναφορικά με την Πολιτική Διασφάλισης του Απορρήτου των Ασυρμάτων Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών».

Το πλήρες κείμενο του ως άνω Κανονισμού παρατίθεται στο Παράρτημα Α' της παρούσας Έκθεσης.

Στους τρεις παραπάνω Κανονισμούς για τη Διασφάλιση του Απορρήτου κατά την Παροχή Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών, περιγράφονται τρόποι με τους οποίους ο τηλεπικοινωνιακός πάροχος κατά τη χάραξη της πολιτικής του μπορεί:

- Να προσδιορίσει τις πληροφορίες που πρέπει να προστατευτούν.
- Να προσδιορίσει τα ευάλωτα σημεία του τηλεπικοινωνιακού δικτύου.
- Να προσδιορίσει τους κινδύνους και τις απειλές .
- Να προσδιορίσει τα μέτρα διασφάλισης της προστασίας του απορρήτου στις Τηλεπικοινωνιακές Υπηρεσίες που παρέχει.
- Να καθορίσει τις υποχρεώσεις των υπαλλήλων και συνεργατών του.
- Να καθορίσει τις δεσμεύσεις και υποχρεώσεις του έναντι των πελατών του.

- Να καταρτίσει σχέδιο αναθεώρησης και βελτίωσης των επιμέρους πολιτικών κάθε φορά που θα εντοπίζεται νέος κίνδυνος ή αδυναμία ή που θα προκύπτουν νέες τεχνολογικές διευκολύνσεις διαχείρισης ασφάλειας.
- Κάθε τηλεπικοινωνιακός πάροχος πρέπει να τεκμηριώνει με σχέδια την προστασία του απορρήτου για να αντιμετωπίσει προβλήματα που πιθανώς να εμφανισθούν σε έκτακτες περιστάσεις, όπως είναι η άρση του απορρήτου μετά από εντολή δικαστικών ή εισαγγελικών αρχών και η προβληματική λειτουργία των τηλεπικοινωνιακών ή/και των μηχανογραφικών συστημάτων του ή των συστημάτων των συνεργατών του.
- Εφόσον ο πάροχος διαθέτει γενικότερη πολιτική ασφάλειας πληροφοριών και πληροφοριακών συστημάτων (π.χ. η γενικότερη πολιτική ασφάλειας μπορεί να αφορά πρόσβαση σε φυσικούς χώρους όπως κτίρια, δωμάτια, κτλ στα οποία αποθηκεύονται στοιχεία συνδρομητών), θα πρέπει να ενσωματώνει σε αυτήν τη γενικότερη πολιτική και την πολιτική διασφάλισης του απορρήτου που αποτελεί αντικείμενο των εν λόγω Κανονισμών.

Επιπλέον, η κάθε επιμέρους Πολιτική Διασφάλισης Απορρήτου Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών (ΠΔΑΚΤΥ, ΠΔΑΣΤΥ και ΠΔΑΑΤΥ) για να θεωρείται επαρκής θα πρέπει να διαθέτει τουλάχιστον τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

1. Να υλοποιείται μέσω διαδικασιών διαχείρισης συστημάτων, δημοσιοποίησης οδηγιών αποδεκτής χρήσης ή άλλων αντίστοιχων κατάλληλων μεθόδων.
2. Οι διαδικασίες, οι οποίες σχετίζονται με την υλοποίηση της πολιτικής, πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον τον προσδιορισμό ταυτότητας, την αυθεντικότητα, την εξουσιοδότηση, τον έλεγχο πρόσβασης, την εμπιστευτικότητα, την ακεραιότητα, την προστασία του απορρήτου, και τον έλεγχο παραβίασης του απορρήτου.
3. Να εφαρμόζεται μέσω εργαλείων ασφάλειας, ή όταν αυτό δεν είναι εφικτό, με την εφαρμογή αυστηρών κυρώσεων που θα έχουν αποτρεπτικό χαρακτήρα.
4. Να καθορίζει τα όρια ευθύνης των χρηστών, του προσωπικού, των συνεργατών και της διοίκησης του παρόχου. Επιπλέον οι μηχανισμοί μεταβολής της πολιτικής διασφάλισης του απορρήτου πρέπει να είναι καλά ορισμένοι, περιλαμβάνοντας τη διαδικασία, τους εμπλεκόμενους, καθώς και τους υπεύθυνους προς έγκριση.
5. Επίσης, συνιστάται:
 - α) Να είναι ανεξάρτητη, στο μέτρο που είναι δυνατόν από τεχνικής απόψεως, από συγκεκριμένο εξοπλισμό (υλικό, λογισμικό) και
 - β) Να βασίζεται σε μια ανοικτή αρχιτεκτονική ώστε να καθίσταται βιώσιμη μακροπρόθεσμα.

4. Κανονισμός για τη Διασφάλιση του Απορρήτου στις Διαδικτυακές Επικοινωνίες και τις συναφείς Υπηρεσίες και Εφαρμογές (Απόφαση ΑΔΑΕ 632α, ΦΕΚ Β'88/26-1-2005)

Σκοπός του Κανονισμού είναι:

- Η διασφάλιση του απορρήτου των διαδικτυακών επικοινωνιών.
- Η ασφάλεια των διαδικτυακών τηλεπικοινωνιακών φορέων και Δημοσίων οργανισμών.

- Η θέσπιση των υποχρεώσεων των εν λόγω φορέων αναφορικά με την ασφάλεια και το απόρρητο των επικοινωνιών.
- Ο έλεγχος στους εν λόγω φορείς σχετικά με τις ανωτέρω αναφερόμενες υποχρεώσεις τους.

Στις διατάξεις του Κανονισμού εμπíπτουν όλοι οι Τηλεπικοινωνιακοί Φορείς Διαδικτύου και οι Δημόσιοι Οργανισμοί και ιδιαίτερα:

- Πάροχοι πρόσβασης στο διαδίκτυο (σταθεροί και κινητοί τηλεπικοινωνιακοί πάροχοι κλπ.)
- Πάροχοι διαδικτυακών υπηρεσιών
- Πάροχοι διαδικτυακών υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας

Ο Κανονισμός καθορίζει ως πρωταρχικό στοιχείο για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών στο διαδίκτυο την ύπαρξη στους παρόχους Πολιτικής Ασφάλειας. Η Πολιτική Ασφάλειας ορίζεται ως το «σύνολο των τεχνικών, οργανωτικών και κανονιστικών μέτρων, τα οποία εφαρμόζονται από πάροχο διαδικτυακών επικοινωνιών και αποβλέπουν στη διασφάλιση του απορρήτου και γενικά στην ασφαλή λειτουργία των δικτύων διαδικτυακών επικοινωνιών».

Σύμφωνα με τον Κανονισμό, αναπόσπαστο μέρος της Πολιτικής Ασφάλειας αποτελούν η Πολιτική Πρόσβασης και η Πολιτική Αποδεκτής Χρήσης. Η Πολιτική Πρόσβασης (access policy) καθορίζει το επίπεδο πρόσβασης χρηστών και χρηστών παρόχου, καθώς και των εργαλείων λογισμικού εποπτείας σε καθένα από τα συστήματα υλικού και λογισμικού από τα οποία αποτελείται ο εξοπλισμός του παρόχου. Η Πολιτική Αποδεκτής Χρήσης (Acceptable or Appropriate Use Policy) περιγράφει τις επιτρεπόμενες και μη επιτρεπόμενες χρήσεις και δραστηριότητες των χρηστών και των χρηστών παρόχου των υπολογιστικών και τηλεπικοινωνιακών συστημάτων ενός παρόχου.

Περαιτέρω, ο Κανονισμός αναφέρεται στο απόρρητο των επικοινωνιών, και ειδικότερα αναφέρει ότι οι επικοινωνίες αυτές καλύπτουν τις πληροφορίες και τα δεδομένα τα οποία διακινούνται πάνω σε δημόσια δίκτυα επικοινωνιών και εξυπηρετούνται από τις αντίστοιχες υπηρεσίες επικοινωνιών. Συγκεκριμένα, απαγορεύεται η ακρόαση, υποκλοπή, αποθήκευση ή άλλο είδος παρακολούθησης ή επιτήρησης των επικοινωνιών και των πληροφοριών και δεδομένων από άλλα πρόσωπα πλην των χρηστών, χωρίς τη συγκατάθεση των ενδιαφερομένων χρηστών, εκτός αν υπάρχει σχετική νόμιμη άδεια.

Στον Κανονισμό αναλύονται οι υποχρεώσεις των παρόχων αναφορικά με την Πολιτική Ασφάλειας. **Πιο συγκεκριμένα, οι πάροχοι υποχρεούνται:**

- Να διαθέτουν ανά πάσα στιγμή καθορισμένη Πολιτική Ασφάλειας για τη διασφάλιση του απορρήτου διαδικτυακών επικοινωνιών.
- Να εφαρμόζουν την εν λόγω πολιτική.

Επιπρόσθετα καθορίζεται η διαδικασία ελέγχου και η άσκηση εποπτείας από την ΑΔΑΕ. Πιο συγκεκριμένα, η ΑΔΑΕ σε τακτά χρονικά διαστήματα διενεργεί έλεγχο σε κάθε πάροχο που εμπίπτει στις διατάξεις του Κανονισμού. Επίσης, στο πλαίσιο της άσκησης εποπτείας, κάθε πάροχος στο τέλος του ημερολογιακού έτους υποβάλλει στην ΑΔΑΕ ετήσια έκθεση με στοιχεία που αφορούν στην ασφάλεια των διαδικτυακών επικοινωνιών και τη διασφάλιση του απορρήτου.

Το πλήρες κείμενο του ως άνω Κανονισμού παρατίθεται στο Παράρτημα Α' της παρούσας Έκθεσης.

5. Κανονισμός για τη Διασφάλιση του Απορρήτου Διαδικτυακών Υποδομών (Απόφαση ΑΔΑΕ 633α , ΦΕΚ Β' 88/26-1-2005)

Σκοπός του Κανονισμού είναι:

- Η ασφάλεια των Διαδικτυακών υποδομών των παρόχων και η διασφάλιση του απορρήτου αυτών.
- Η θέσπιση των υποχρεώσεων των εν λόγω παρόχων αναφορικά με την ασφάλεια και το απόρρητο των Διαδικτυακών τους υποδομών.
- Ο έλεγχος στους εν λόγω παρόχους σχετικά με τις ανωτέρω αναφερόμενες υποχρεώσεις τους.

Στις διατάξεις του εν λόγω Κανονισμού εμπίπτουν όλοι οι Τηλεπικοινωνιακοί Πάροχοι Διαδικτύου και οι Δημόσιοι Οργανισμοί και ιδιαίτερα:

- Πάροχοι σταθερής και κινητής πρόσβασης στο διαδίκτυο
- Πάροχοι Διαδικτυακών υπηρεσιών, υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας και υπηρεσιών εφαρμογών.

Ο Κανονισμός αυτός αναφέρει μια σειρά από πολιτικές και διαδικασίες ασφαλείας καθώς και τη διαδικασία ελέγχου και εποπτείας που ασκείται από την ΑΔΑΕ και η οποία περιγράφεται λεπτομερειακά στον Κανονισμό για τη Διασφάλιση του Απορρήτου στις Διαδικτυακές Επικοινωνίες και τις συναφείς Υπηρεσίες και Εφαρμογές.

Η Πολιτική Ασφάλειας Περιμέτρου έχει ως σκοπό να προστατεύσει τους διάφορους δικτυακούς πόρους του παρόχου διαδικτύου από εισβολείς, δηλαδή να αποτρέπει τη μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση σε στοιχεία του δικτύου του παρόχου διαδικτύου (σε υλικό ή λογισμικό), καθώς και τη διακοπή της ομαλής παροχής των υπηρεσιών του παρόχου διαδικτύου.

Η Πολιτική Διαχείρισης και Εγκατάστασης Τηλεπικοινωνιακού Εξοπλισμού εξασφαλίζει ότι τυχόν αλλαγές στον υπάρχοντα εξοπλισμό καθώς και η εισαγωγή καινούργιου εξοπλισμού στη λειτουργία του παρόχου διαδικτύου γίνεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται το απόρρητο των επικοινωνιών και να μην παραβιάζεται η Πολιτική Ασφάλειας του παρόχου διαδικτύου.

Η Πολιτική Αντιγράφων Ασφαλείας περιλαμβάνει τις διαδικασίες και τους ελέγχους που θα εξασφαλίσουν ότι ο τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός μπορεί να ανακτήσει τη λειτουργία εντός μιας λογικής χρονικής περιόδου μετά από οποιαδήποτε ζημιά που μπορεί να οφείλεται σε κακόβουλες επιθέσεις στο δικτυακό εξοπλισμό.

Η Διαδικασία Χειρισμού Περιστατικών Ασφαλείας έχει ως στόχους να καταγραφούν όλες οι λεπτομέρειες του περιστατικού, να ενημερωθούν οι αρμόδιοι και οι χρήστες, να διασφαλιστεί το δυνατόν συντομότερο το απόρρητο, και να διερευνηθούν τα αίτια και να βρεθούν τα πιθανά σφάλματα του παρόχου διαδικτύου ή και άλλων προσώπων.

Η Διαδικασία Ελέγχου Ασφαλείας Δικτύου πραγματοποιείται με σκοπό να εξακριβωθεί ότι διασφαλίζεται η ακεραιότητα, εμπιστευτικότητα και διαθεσιμότητα πληροφοριών και πόρων.

Η Διαδικασία Αποτίμησης Κινδύνων έχει ως στόχο να βοηθήσει τον πάροχο διαδικτύου να επιλέξει τις διαδικασίες και πρακτικές που ελαχιστοποιούν την πιθανότητα παραβίασης του απορρήτου επικοινωνιών των χρηστών καθώς και το κόστος εφαρμογής τους.

Το πλήρες κείμενο του ως άνω Κανονισμού παρατίθεται στο Παράρτημα Α' της παρούσας Έκθεσης.

6. Κανονισμός για τη Διασφάλιση του Απορρήτου Εφαρμογών και Χρήστη Διαδικτύου (Απόφαση ΑΔΑΕ 634α, ΦΕΚ Β' 88/26-1-2005)

Σκοπός του Κανονισμού είναι:

- Η διασφάλιση του απορρήτου των εφαρμογών στο διαδίκτυο και των χρηστών τους.
- Η ασφάλεια των παρόχων υπηρεσίας εφαρμογής ως προς τις προσφερόμενες υπηρεσίες και εφαρμογές.
- Η θέσπιση των υποχρεώσεων των εν λόγω παρόχων αναφορικά με την ασφάλεια και το απόρρητο των εφαρμογών Διαδικτύου και των χρηστών.
- Ο έλεγχος στους εν λόγω παρόχους σχετικά με τις ανωτέρω αναφερόμενες υποχρεώσεις τους.

Στις διατάξεις του Κανονισμού εμπίπτουν όλοι οι Τηλεπικοινωνιακοί Φορείς Διαδικτύου και οι Δημόσιοι Οργανισμοί και ιδιαίτερα:

- Πάροχοι σταθερής και κινητής πρόσβασης στο διαδίκτυο.
- Πάροχοι Διαδικτυακών υπηρεσιών, υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας και υπηρεσίας εφαρμογών.

Ο Κανονισμός αναφέρει επιμέρους πολιτικές που σχετίζονται με τη διασφάλιση του απορρήτου εφαρμογών και χρηστών Διαδικτύου, και συνοδεύουν την Πολιτική Ασφάλειας, όπως αυτή ορίζεται στον Κανονισμό για τη Διασφάλιση του Απορρήτου στις Διαδικτυακές Επικοινωνίες και τις συναφείς Υπηρεσίες και Εφαρμογές.

Η Πολιτική Ασφάλειας Χρήστη Διαδικτύου έχει ως σκοπό να ορίσει τους κανόνες και τις απαιτήσεις ασφάλειας για τη χρήση του Διαδικτύου ως ασφαλές μέσο για τη μετάδοση ευαίσθητων πληροφοριών και να διασφαλίσει την χρήση του.

Η Πολιτική Ορθής (Δεοντολογικής) Συμπεριφοράς Χρήστη περιλαμβάνει την πολιτική ορθής συμπεριφοράς παρόχων και την πολιτική ορθής συμπεριφοράς χρηστών.

Η Πολιτική Χρήσης Κρυπτογραφικών Αλγορίθμων καθορίζει ότι οι πάροχοι διαδικτύου οφείλουν να εφαρμόζουν αλγόριθμους και τεχνικές κρυπτογράφησης τόσο στα συστήματα μετάδοσης δεδομένων που χρησιμοποιούν, όσο και στις εφαρμογές και τις υπηρεσίες του Διαδικτύου που παρέχουν, με σκοπό να διασφαλιστεί η εμπιστευτικότητα, η ακεραιότητα και η μη-αποποίηση ευθύνης στις συναλλαγές και τις επικοινωνίες μέσω Διαδικτύου, τα οποία και αποτελούν αναπόσπαστα στοιχεία της ιδιωτικότητας του χρήστη.

Η Πολιτική Χρήσης Κωδικών Ασφάλειας (Passwords) καθορίζει την αναγκαιότητα εφαρμογής μιας πολιτικής δημιουργίας και διαχείρισης κωδικών ασφάλειας σε έναν πάροχο διαδικτύου και παραθέτει τα βασικά χαρακτηριστικά δημιουργίας και διαχείρισης κωδικών ασφάλειας. Επίσης καθορίζει τη δημιουργία και διαχείριση κωδικών

ασφάλειας αναφορικά με την πρόσβαση από απόσταση (μέσω Διαδικτύου) σε εφαρμογές, καθώς και την προστασία των κωδικών ασφάλειας.

Η Πολιτική Προστασίας και Αποτροπής Ιών (Anti-virus Policy) περιγράφει τις διαδικασίες αποτροπής, ανίχνευσης και αντιμετώπισης ιών, που απαιτούνται προκειμένου να εξασφαλιστεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό η προστασία του συνόλου του δικτύου του παρόχου διαδικτύου και των χρηστών του από ιούς.

Η Πολιτική Ασφάλειας Παρόχου Υπηρεσίας Εφαρμογής ορίζει το σύνολο των εγγυήσεων που οφείλει να λαμβάνει ο πάροχος διαδικτύου από τον πάροχο υπηρεσίας εφαρμογής, προκειμένου να εξασφαλιστεί το απόρρητο των επικοινωνιών των χρηστών. Η πολιτική αυτή ισχύει σε περίπτωση που ο πάροχος διαδικτύου και ο πάροχος υπηρεσίας εφαρμογής έχουν συμβατική σχέση, ανεξαρτήτως της τοποθεσίας όπου φιλοξενοείται η υποδομή που υποστηρίζει τις εν λόγω υπηρεσίες και εφαρμογές.

Τέλος, καθορίζεται η διαδικασία ελέγχου και η άσκηση εποπτείας από την ΑΔΑΕ.

Το πλήρες κείμενο του ως άνω Κανονισμού παρατίθεται στο Παράρτημα Α' της παρούσας Έκθεσης.

7. Κανονισμός για τη Διασφάλιση του Απορρήτου κατά τη χρήση Αυτόματων Ταμειολογιστικών Μηχανών (Απόφαση ΑΔΑΕ 969, ΦΕΚ Β' 298/8-3-2005)

Σκοπός του Κανονισμού είναι ο καθορισμός ενός ελάχιστου επιπέδου προστασίας του απορρήτου των επικοινωνιών κατά τη χρήση αυτόματων ταμειολογιστικών μηχανών από το κοινό, με τη θέσπιση υποχρεώσεων για κάθε πιστωτικό ίδρυμα ή άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, παρέχει στο κοινό υπηρεσίες διενέργειας συναλλαγών μέσω αυτόματων ταμειολογιστικών μηχανών.

Στο πλαίσιο αυτό, κάθε υπόχρεος Φορέας εντός του πρώτου τριμήνου εκάστοτε ημερολογιακού έτους, καλείται να υποβάλει στην Α.Δ.Α.Ε. Ετήσια Έκθεση, η οποία αφορά στο προηγούμενο έτος, με στοιχεία που σχετίζονται με την διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών κατά τη χρήση των αυτόματων ταμειολογιστικών μηχανών.

Το ελάχιστο περιεχόμενο της Ετήσιας Έκθεσης ορίζεται ως εξής:

1. Περιστατικά που απείλησαν την ασφάλεια του απορρήτου των επικοινωνιών κατά τη χρήση αυτόματων ταμειολογιστικών μηχανών.
2. Εκτίμηση της ζημιάς που υπέστη ο Υπόχρεος Φορέας εξαιτίας αυτών των περιστατικών.
3. Εκτίμηση της ζημιάς που υπέστησαν οι χρήστες των μηχανών εξαιτίας αυτών των περιστατικών
4. Μέτρα που ελήφθησαν για την αντιμετώπιση των ως άνω περιστατικών από τον Υπόχρεο Φορέα.
5. Ο Προγραμματισμός Επιβολής Μέτρων Προστασίας.

Ο Προγραμματισμός Επιβολής Μέτρων Προστασίας περιλαμβάνει το σύνολο των μέτρων που λαμβάνουν οι υπόχρεοι φορείς με σκοπό την ενημέρωση και προστασία των χρηστών αλλά και την προστασία, αναβάθμιση και κατηγοριοποίηση των Αυτόματων Ταμειολογιστικών Μηχανών.

Η ενημέρωση του χρήστη επιτυγχάνεται, με την εκτέλεση από το φορέα κάθε απα-

ραϊτήτης ενέργειας (π.χ. ενημέρωση με ανακοινώσεις αναρτημένες απευθείας πάνω στις ταμειολογιστικές μηχανές, ενημερωτικά φυλλάδια, μέσω διαδικτύου, μέσω του περιοδικού ή ημερήσιου τύπου, ή άλλων μέσων) για τη σαφή και έγκυρη ενημέρωση των χρηστών.

Η προστασία του χρήστη, επιτυγχάνεται, μεταξύ άλλων, περιορίζοντας στο ελάχιστο τους κινδύνους παρατήρησης και καταγραφής από τρίτους του αριθμού και του κωδικού πρόσβασης της κάρτας του χρήστη.

Η προστασία και αναβάθμιση των αυτόματων ταμειολογιστικών μηχανών επιτυγχάνεται κυρίως με τη λήψη προληπτικών μέτρων από τους υπόχρεους φορείς, η οποία στοχεύει

- στη φυσική προστασία των μηχανών από κάθε είδους ενέργεια η οποία ενδέχεται να απειλήσει το απόρρητο της επικοινωνίας κατά τη χρήση αυτών,
- στο υλικό (hardware) των χρησιμοποιούμενων για την παροχή των υπηρεσιών τους αυτόματων ταμειολογιστικών μηχανών, ώστε να συμβάλλει στην διασφάλιση του απορρήτου της επικοινωνίας κατά τη χρήση αυτών,
- στο λογισμικό (software) των χρησιμοποιούμενων για την παροχή των υπηρεσιών τους αυτόματων ταμειολογιστικών μηχανών ώστε, να αναβαθμίζεται και να συμβάλλει στη διασφάλιση του απορρήτου της επικοινωνίας κατά τη χρήση αυτών καθώς και στην έγκαιρη διαπίστωση περιστατικών παραβίασης του απορρήτου,
- στην κατηγοριοποίηση των χρησιμοποιούμενων αυτόματων ταμειολογιστικών μηχανών με βάση την πιθανότητα παραβίασης του απορρήτου κατά τη χρήση αυτών.

Η διαδικασία ελέγχου και άσκησης εποπτείας από την ΑΔΑΕ περιγράφονται αναλυτικά στο κείμενο του Κανονισμού.

Το πλήρες κείμενο του Κανονισμού παρατίθεται στο Παράρτημα Α' της παρούσας Έκθεσης.

8. Κανονισμός για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Απόφαση ΑΔΑΕ 1001, ΦΕΚ Β' 384/24-3-2005)

Η ΑΔΑΕ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, έδωσε προτεραιότητα και στην διασφάλιση του απορρήτου κατά την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών. Για το λόγο αυτό, συνέταξε «Κανονισμό για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Τξαχυδρομικών Υπηρεσιών», ο οποίος καλύπτει τις υπηρεσίες που παρέχονται μέσω του ταχυδρομικού δικτύου (αλληλογραφία, ταχυδρομικά αντικείμενα ταχυμεταφορές κλπ), εστιάζοντας σε θέματα διασφάλισης του απορρήτου.

Στόχος του εν λόγω κανονισμού είναι η θέσπιση υποχρεώσεων των Ταχυδρομικών Επιχειρήσεων, του προσωπικού τους καθώς και των τρίτων που συνεργάζονται με αυτές, δυνάμει οποιασδήποτε έννομης σχέσης για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών, σχετικά με το απόρρητο, όπως αυτό προβλέπεται στο άρθρο 22 του Ν. 2668/1998, όπως ισχύει, και με τους όρους ασφαλείας των ταχυδρομικών υπηρεσιών, καθορίζοντας παράλληλα και τη διαδικασία ελέγχου αυτών.

Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, κάθε Ταχυδρομική Επιχείρηση οφείλει να εκπονήσει την Πολιτική Διασφάλισης του Απορρήτου των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών

(ΠΔΑΤΥ), η οποία περιλαμβάνει:

- A. Την Πολιτική Προστασίας του Απορρήτου, στη σφαίρα της οποίας εμπίπτουν τα αντικείμενα αλληλογραφίας, αλλά και κάθε ταχυδρομική επικοινωνία, ανεξαρτήτως του προσωπικού ή του εμπορικού χαρακτήρα της.
- B. Την Πολιτική Ασφάλειας, ως προϋπόθεση για τη διασφάλιση του απορρήτου των ταχυδρομικών υπηρεσιών.
- Γ. Την Πολιτική Διασφάλισης της Εχεμύθειας τόσο του προσωπικού των Ταχυδρομικών Επιχειρήσεων όσο και τρίτων προσώπων που συνδέονται με αυτές με κάποια ένομη σχέση.

Οι Ταχυδρομικές Επιχειρήσεις υποχρεούνται να ενημερώνουν την ΑΔΑΕ σχετικά με την εφαρμοζόμενη ΠΔΑΤΥ και να την υποβάλουν σε αυτήν προς έγκριση. Η ΑΔΑΕ είναι αρμόδια να προβαίνει σε ελέγχους ορθής εφαρμογής της ΠΔΑΤΥ κάθε Ταχυδρομικής Επιχείρησης και να ασκεί εποπτεία επ' αυτής.

Στο κείμενο του Κανονισμού περιγράφεται αναλυτικά η σχετική διαδικασία ελέγχου.

Οι Ταχυδρομικές Επιχειρήσεις εντός του πρώτου τριμήνου εκάστου ημερολογιακού έτους υποβάλλουν στην ΑΔΑΕ Ετήσια Έκθεση με στοιχεία που αφορούν στη διασφάλιση του απορρήτου των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών. Το ελάχιστο περιεχόμενο της Ετήσιας Έκθεσης, ορίζεται ως εξής:

- α) πλήρης φάκελος ΠΔΑΤΥ,
- β) περιστατικά που απείλησαν τη διασφάλιση του απορρήτου των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών, καθώς και εκτίμηση της ζημίας που υπέστη η ταχυδρομική επιχείρηση και οι χρήστες εξαιτίας αυτών των περιστατικών,
- γ) μέτρα που ελήφθησαν για την αντιμετώπιση των ως άνω περιστατικών.

Το πλήρες κείμενο του ως άνω Κανονισμού παρατίθεται στο Παράρτημα Α' της παρούσας Έκθεσης.

B. Παραλαβή Πολιτικών Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών – Αξιολόγηση - Ποσοστά Εταιρειών που κατέθεσαν Πολιτική Ασφάλειας στην ΑΔΑΕ το έτος 2005

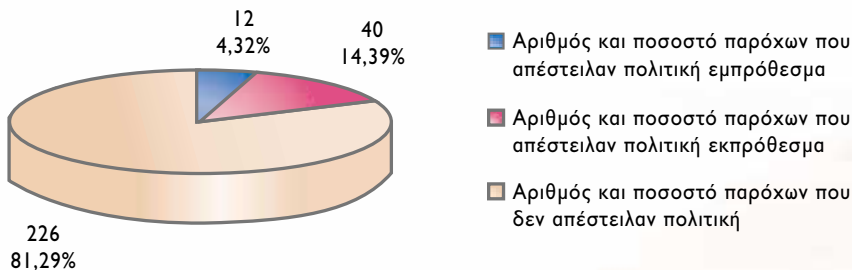
1) Τομέας Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών

Σύμφωνα με τους Κανονισμούς της Α.Δ.Α.Ε., (ΦΕΚ 87 Β'/26-1-2005 και 88 Β'/26-1-2006), όλοι οι τηλεπικοινωνιακοί πάροχοι υποχρεούνται να ενημερώσουν την Αρχή ως προς τις εφαρμοζόμενες από αυτούς Πολιτικές Διασφάλισης του Απορρήτου εντός έξι μηνών από τη δημοσίευση των Κανονισμών, δηλαδή έως τα τέλη Ιουλίου 2005.

Σύμφωνα με το Μητρώο Παρόχων Δικτύων και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών του έτους 2005 της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών & Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ), οι αδειοδοτημένοι πάροχοι που ήταν υπόχρεοι προς την ΑΔΑΕ για να αποστείλουν Πολιτική Ασφάλειας για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Επικοινωνιών ήταν 278. Από αυτούς, οι 52 κατέθεσαν πολιτική εντός του έτους 2005, 12 εμπρόθεσμα (έως τις 26/7/2005) και 40 εκπρόθεσμα (μέχρι το τέλος του έτους).

Το παρακάτω γράφημα απεικονίζει τους σχετικούς αριθμούς και τα αντίστοιχα ποσοστά.

Στατιστικά στοιχεία υπόχρεων παρόχων

Στη συνέχεια ξεκίνησε η διαδικασία αξιολόγησής τους από το τεχνικό προσωπικό και τους νομικούς της Αρχής. Μέχρι το τέλος του έτους είχε ολοκληρωθεί το μεγαλύτερο μέρος της αξιολόγησης των Πολιτικών Διασφάλισης του Απορρήτου που υπεβλήθησαν στην Α.Δ.Α.Ε..

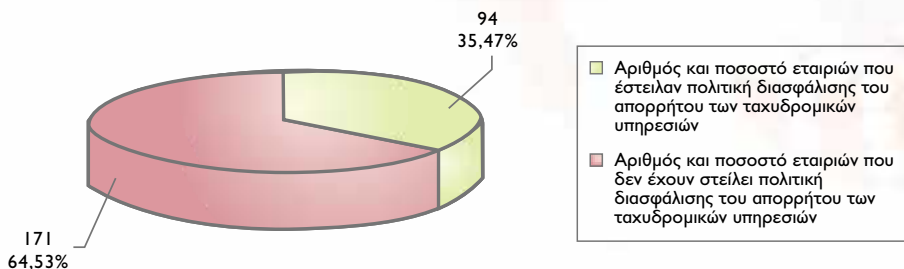
Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κάθε υποβληθείσας Πολιτικής καταγράφονται σε μία «Εκθεση Ελέγχου Συμμόρφωσης», η οποία στη συνέχεια εγκρίνεται από την Αρχή.

Στην «Εκθεση Ελέγχου Συμμόρφωσης» κάθε υποβληθείσας Πολιτικής περιλαμβάνονται οι παρατηρήσεις των τεχνικών Διευθύνσεων και της Νομικής Υπηρεσίας της Αρχής που πραγματοποιούν την αξιολόγηση εκάστης Πολιτικής Ασφάλειας, ως προς την πληρότητα και τη νομιμότητά της. Οι τηλεπικοινωνιακοί πάροχοι καλούνται να λάβουν υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές, αναθεωρώντας και τροποποιώντας αντίστοιχα τις Πολιτικές τους.

Η αποστολή προς τους τηλεπικοινωνιακούς παρόχους των «Εκθέσεων Ελέγχου Συμμόρφωσης» από την Α.Δ.Α.Ε. αναμένεται να γίνει εντός του πρώτου διμήνου του 2006.

2) Τομέας Ταχυδρομείων

Μετά τη δημοσίευση του Κανονισμού για τη διασφάλιση του απορρήτου στις ταχυδρομικές υπηρεσίες, η ΑΔΑΕ προέβη σε σχετική ενημέρωση των υπόχρεων ταχυδρομικών επιχειρήσεων μέσω επιστολών. Παράλληλα, δόθηκαν διευκρινίσεις και απαντήσεις σε όλα τα ερωτήματα που ετέθησαν από παρόχους ταχυδρομικών υπηρεσιών, γεγονός που διευκόλυνε και επέπευσε τη συμμόρφωση των ταχυδρομικών επιχειρήσεων με το κανονιστικό κείμενο.

Συμπερασματικά, σύμφωνα με τις αποσταλείσες στην ΑΔΑΕ Ετήσιες Εκθέσεις των ταχυδρομικών επιχειρήσεων, ο αριθμός των εταιρειών που συμμορφώθηκαν με τον Κανονισμό για τη διασφάλιση του απορρήτου των ταχυδρομικών υπηρεσιών, κατά το έτος 2005, ανέρχεται σε 94 επί συνόλου 265 εταιρειών, κατόχων γενικής και ειδικής άδειας παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών.

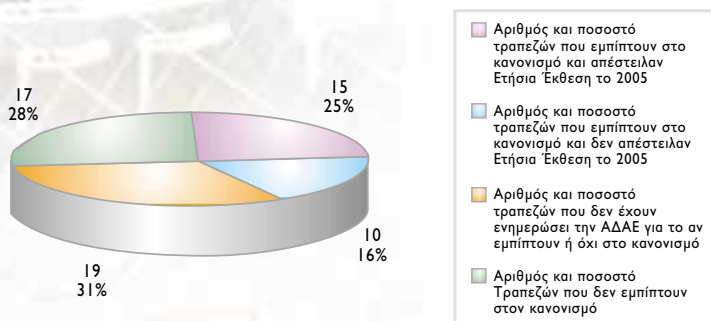
Ο έλεγχος των Ετήσιων Εκθέσεων, ανατέθηκε σε ομάδα εργασίας.

3)Αυτόματες Ταμειολογιστικές Μηχανές (ΑΤΜ)

Σύμφωνα με το Κανονισμό της ΑΔΑΕ για τη Διασφάλιση του Απορρήτου κατά τη χρήση Αυτόματων Ταμειολογιστικών Μηχανών (Απόφαση ΑΔΑΕ 969, ΦΕΚ Β' 298/8-3-2005), κάθε υπόχρεος Φορέας (Πιστωτικό Ίδρυμα) εντός του πρώτου τριμήνου εκάστοτε ημερολογιακού έτους, καλείται να υποβάλει στην Α.Δ.Α.Ε. Ετήσια Έκθεση, η οποία αφορά στο προηγούμενο έτος, με στοιχεία που σχετίζονται με την διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών κατά τη χρήση των αυτόματων ταμειολογιστικών μηχανών.

Σύμφωνα με τον Πίνακα Πιστωτικών Ιδρυμάτων που διατηρεί η Τράπεζα της Ελλάδος στον επίσημο ιστοχώρο της, υπάρχουν συνολικά 61 πιστωτικά ιδρύματα. Τα πιστωτικά ιδρύματα που εμπίπτουν στο Κανονισμό και έχουν αποστείλει στην ΑΔΑΕ την Ετήσια Έκθεση με στοιχεία που σχετίζονται με την διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών κατά τη χρήση των αυτόματων ταμειολογιστικών μηχανών είναι 15, ενώ αυτά που δεν έχουν αποστείλει ενώ υποχρεούνται είναι 10. Περεταίρω τα πιστωτικά ιδρύματα που δεν έχουν ενημερώσει καθόλου την ΑΔΑΕ για το αν εμπίπτουν ή όχι στο κανονισμό είναι 19 και τέλος τα πιστωτικά ιδρύματα που δεν εμπίπτουν στο κανονισμό είναι 17.

Το παρακάτω γράφημα απεικονίζει τους σχετικούς αριθμούς και τα αντίστοιχα ποσοστά.

Στατιστικά στοιχεία για το σύνολο των Πιστωτικών Ιδρυμάτων με έδρα την Ελλάδα
(Πηγή Πληροφορίας: Τράπεζα της Ελλάδος)

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κάθε υποβληθείσας Ετήσιας Έκθεσης καταγράφονται σε μία «Έκθεση Ελέγχου Συμμόρφωσης», η οποία στη συνέχεια εγκρίνεται από την Αρχή.

Στην «Έκθεση Ελέγχου Συμμόρφωσης» κάθε υποβληθείσας Ετήσιας Έκθεσης περιλαμβάνονται οι παρατηρήσεις των τεχνικών Διευθύνσεων και της Νομικής Υπηρεσίας της Αρχής, που πραγματοποιούν την αξιολόγηση, ως προς την πληρότητα και τη νομι-

μότητά της. Τα πιστωτικά ιδρύματα καλούνται να λάβουν υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές.

Η αποστολή των «Εκθέσεων Ελέγχου Συμμόρφωσης» από την Α.Δ.Α.Ε. προς τα πιστωτικά ιδρύματα αναμένεται να γίνει εντός του 2006.

Γ. Διαχείριση καταγγελιών σχετικών με την παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών

Η ΑΔΑΕ στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, δέχθηκε καταγγελίες ιδιωτών που αφορούσαν περιπτώσεις πιθανής παραβίασης του απορρήτου των τηλεφωνικών και των διαδικτυακών επικοινωνιών τους, καθώς και καταγγελίες ιδιωτών που αφορούσαν κυρίως περιπτώσεις διάνοξης κλειστού φακέλου, πλημμελούς επίδοσης επιστολών και απώλειας των ταχυδρομικών αντικειμένων κατά τη διαχείρισή τους από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις, με αποτέλεσμα να παραβιάζεται το απόρρητο της επικοινωνίας μέσω επιστολών. Κατά τον έλεγχο των καταγγελιών, η ΑΔΑΕ προέβη σε ενδελεχή έρευνα των καταγγελλόμενων περιστατικών, προβαίνοντας, κατά περίπτωση, σε επιτόπιους ελέγχους στις εγκαταστάσεις των εμπλεκόμενων παρόχων, σε συναντήσεις με τα εμπλεκόμενα μέρη, και σε διατύπωση συστάσεων και οδηγιών προς τους παρόχους υπηρεσιών επικοινωνιών.

Τα αποτελέσματα των ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν διατυπώθηκαν σε εκθέσεις ελέγχου, οι οποίες εγκρίθηκαν από την Ολομέλεια και στη συνέχεια ενημερώθηκαν οι καταγγέλοντες.

Ο αριθμός των καταγγελιών που δέχθηκε η Α.Δ.Α.Ε. κατά το έτος 2005 είναι συνολικά δεκαοκτώ (18), εκ των οποίων δώδεκα (12) για παραβίαση του απορρήτου ηλεκτρονικών επικοινωνιών και έξι (6) για παραβίαση του απορρήτου της επικοινωνίας μέσω επιστολών.

Δ. Παραλαβή Διατάξεων Άρσης του Απορρήτου των Επικοινωνιών

Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 4 του Ν. 2225/94, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 12 του Ν. 3115/03, παραδίδεται στην ΑΔΑΕ μέσα σε κλειστό φάκελο, όλο το κείμενο της διάταξης που επιβάλλει την άρση του απορρήτου.

Η ΑΔΑΕ παρέλαβε κατά το έτος 2005 διατάξεις άρσης απορρήτου, ως εξής:

- A. 406 διατάξεις του Εισαγγελέα Εφετών για λόγους εθνικής ασφάλειας, εκ των οποίων οι 351 αφορούν χρονικές παρατάσεις προγενέστερων διατάξεων άρσης του απορρήτου, ενώ 55 αφορούσαν νέες περιπτώσεις άρσης του απορρήτου.
- B. 144 βουλεύματα Συμβουλίων Πλημμελειοδικών τα οποία αφορούν τις αξιόποινες πράξεις της ανθρωποκτονίας εκ προθέσεως, βιασμού, ληστείας, έκρηξης, απάτης με ηλεκτρονικό υπολογιστή, πλαστογραφίας, κλοπής, εμπορίας ναρκωτικών, εμπρησμού, πορνογραφίας ανήλικων, απάτης μέσω διαδικτύου, παιδικής πορνογραφίας μέσω διαδικτύου, αγοράς όπλων μέσω διαδικτύου, υπεξαίρεσης, αρπαγής, εκβίασης, διακίνησης λαθρομεταναστών, κυκλοφορίας παραχαραγμένων νομισμάτων, εμπορίας ανθρώπων, διατάραξης ασφάλειας αεροσκαφών, έκρηξης, εκρηκτικών υλών και οργανωμένου εγκλήματος.
- Γ. 23 βουλεύματα Συμβουλίων Εφετών, τα οποία αφορούν την διάπραξη αδικημάτων από

αστυνομικούς υπαλλήλους σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ν. 2713/99.

Η ΑΔΑΕ κοινοποίησε τα παραπάνω βουλεύματα, όπως προβλέπεται από τον νόμο, στον Υπουργό Δικαιοσύνης, ενώ παράλληλα ενημέρωσε σχετικά τους αρχηγούς των κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή.

Κατόπιν διασταύρωσης των διατάξεων που κοινοποιήθηκαν στην ΑΔΑΕ κατά το έτος 2005 από τις αρμόδιες αρχές με αντίστοιχα στοιχεία που της γνωστοποιήθηκαν από τους τηλεπικοινωνιακούς παρόχους, διαπιστώθηκε ότι η πλειοψηφία των διατάξεων άρσης του απορρήτου που κοινοποιήθηκαν στην ΑΔΑΕ προερχόταν από την Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών, ενώ η Αρχή δεν ελάμβανε γνώση διατάξεων άρσης απορρήτου από τα Πρωτοδικεία της Περιφέρειας, αν και είχαν σταλεί αποδεδειγμένα σε παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών προς εκτέλεση.

Η ΑΔΑΕ ενημέρωσε σχετικά τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου ζητώντας την άμεση παρέμβασή του, ούτως ώστε να εκλείψουν αντίστοιχα φαινόμενα, που αφορούν στο ευαίσθητο πεδίο της διαφύλαξης του συνταγματικά κατοχυρωμένου ατομικού δικαιώματος του απορρήτου των επικοινωνιών.

Ε. Έκδοση γνωμοδότησης αναφορικά με την προστατευτική σφαίρα του απορρήτου των επικοινωνιών και την ακολουθητέα διαδικασία άρσης αυτού (Γνωμοδότηση υπ' αριθμ. 1 /2005)

Η ΑΔΑΕ είχε δεχτεί αναφορές από εταιρείες παροχής υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας, σύμφωνα με τις οποίες οι εταιρείες αυτές δέχονταν αιτήματα δημοσίων αρχών για παροχή στοιχείων επικοινωνίας των συνδρομητών τους (αναλυτική κατάσταση εισερχομένων και εξερχομένων κλήσεων, χρόνο συνδιάλεξης κλπ), χωρίς να τηρείται η διαδικασία που προβλέπεται στο Ν.2225/1994 «Για την προστασία της ελευθερίας της ανταπόκρισης και επικοινωνίας», όπως ισχύει. Τα προβαλλόμενα από τις δημόσιες αρχές αιτήματα βασίζονταν στον ισχυρισμό ότι τα λεγόμενα «εξωτερικά στοιχεία της επικοινωνίας» συνιστούν προσωπικά δεδομένα, που δεν εμπίπτουν στην έννοια του προστατευμένου από το άρθρο 19 του Συντάγματος απορρήτου της ελεύθερης ανταπόκρισης και επικοινωνίας.

Κατόπιν τούτου, τον Φεβρουάριο του 2005 η Αρχή προχώρησε στην έκδοση γνωμοδότησης, η οποία καταλήγει στα ακόλουθα συμπεράσματα:

1. στην προστατευτική σφαίρα του απορρήτου εμπίπτουν και τα εξωτερικά στοιχεία της επικοινωνίας,
2. η διαδικασία άρσης του απορρήτου ρυθμίζεται ειδικά από το Ν.2225/94, όπως ισχύει, και διατάσσεται μόνο από τη δικαστική αρχή, σύμφωνα με τη ρητή Συνταγματική επιταγή του άρθρου 19,
3. δεν είναι παραδεκτό, σε περιπτώσεις που γίνεται έρευνα για τη διακρίβωση των κακούργημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 4 του Ν.2225/94 όπως ισχύει, οι αρμόδιες δικαστικές ή προανακριτικές αρχές, που ενεργούν κατ'άρθρο 243 ΚΠΔ, να ζητούν από τους τηλεπικοινωνιακούς φορείς τη χορήγηση εξωτερικών στοιχείων επικοινωνίας των συνδρομητών τους, χωρίς να τηρείται η προβλεπόμενη στο Ν.2225/94 διαδικασία,

4. σε περιπτώσεις αξιόποινων πράξεων που δεν αναφέρονται στο Ν.2225/94, όπως ισχύει, ή το άρθρο 253Α του ΚΠΔ, δεν δικαιολογείται η απαίτηση των αρμοδίων αρχών να χορηγούνται από τους τηλεπικοινωνιακούς φορείς εξωτερικά στοιχεία επικοινωνίας των συνδρομητών τους.

Επισημαίνεται ότι ένα μήνα μετά την έκδοση της υπ'αριθμ.1/2005 γνωμοδότησης της Α.Δ.Α.Ε., δημοσιεύθηκε το Π.Δ.47/2005 (ΦΕΚ Α' 64/10-3-2005), στο άρθρο 4 του οποίου υπάρχει πλέον ρητή και σαφής αναφορά στα στοιχεία επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων και των εξωτερικών στοιχείων, που είναι δυνατόν να αποτελέσουν το αντικείμενο διάταξης άρσης του απορρήτου και, κατά συνέπεια, σύμφωνα και με τη θέση της Αρχής όπως διατυπώθηκε στη γνωμοδότησή της, εμπίπτουν στην προστατευτική σφαίρα του απορρήτου.

ΣΤ. Έκδοση του Π.Δ. 47/2005 «Διαδικασίες καθώς και τεχνικές και οργανωτικές εγγυήσεις για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών και για τη διασφάλισή του» (ΦΕΚ Α' 64/10-3-2005) - Δράσεις της ΑΔΑΕ σχετικά με την εφαρμογή του Προεδρικού Διατάγματος 47/2005

Σύμφωνα με το άρθρο 9 του Ν.3115/2003, με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Δικαιοσύνης, Δημόσιας Τάξης και Μεταφορών και Επικοινωνιών και γνώμη της Α.Δ.Α.Ε., ρυθμίζονται οι διαδικασίες, καθώς και οι τεχνικές και οργανωτικές εγγυήσεις, για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών, όταν αυτή διατάσσεται από τις αρμόδιες δικαστικές και εισαγγελικές αρχές.

Σε εφαρμογή του άρθρου αυτού εκδόθηκε το Π.Δ.47/2005 («Διαδικασίες καθώς και τεχνικές και οργανωτικές εγγυήσεις για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών και για τη διασφάλισή του»), το οποίο δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Α'64 της 10ης Μαρτίου του 2005.

Το πλήρες κείμενο του Π.Δ.47/2005 περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Β' της παρούσας Έκθεσης.

Με το Π.Δ.47/2005 καθορίζονται, μεταξύ άλλων, τα στοιχεία στα οποία επιτρέπεται η πρόσβαση, η τεχνική μέθοδος πρόσβασης στα στοιχεία και το είδος του χρησιμοποιούμενου εξοπλισμού, οι υποχρεώσεις των παρόχων υπηρεσιών επικοινωνίας, η τεχνική μέθοδος λήψης, αναπαραγωγής και μεταβίβασης των στοιχείων, η διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών από άποψη τεχνική και από άποψη αρμόδιων εξουσιοδοτημένων προσώπων και ο καταμερισμός του κόστους αφ'ενός του εξοπλισμού και αφ'ετέρου της διαδικασίας μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών επικοινωνίας και των αρμόδιων αρχών.

Σε περίπτωση που κατά το χρόνο δημοσίευσης του Π.Δ.47/2005, το τηλεπικοινωνιακό σύστημα ενός παρόχου δεν διέθετε τον αναγκαίο εξοπλισμό και λογισμικό για την άρση του απορρήτου και την παροχή στις αρμόδιες αρχές των στοιχείων επικοινωνίας, όπως αυτά καθορίζονται στο προεδρικό διάταγμα, ο πάροχος υποχρεούτο να προμηθευτεί, εγκαταστήσει και θέσει σε λειτουργία στο σύστημά του, τον προς τούτο απαιτούμενο εξοπλισμό ή και λογισμικό εντός προθεσμίας εννέα (9) μηνών από την δημοσίευσή του, δηλαδή μέχρι τις 11 Δεκεμβρίου του 2005.

Κατά το διάστημα αυτό, και με σκοπό να συνδράμει στην έγκαιρη και ορθή εφαρμογή του προεδρικού διατάγματος, η Α.Δ.Α.Ε. προέβη στις ακόλουθες δράσεις :

(α) Η Αρχή ήλθε σε επαφή με τις αρχές που είναι αρμόδιες, σύμφωνα με το νόμο, να υποβάλλουν αίτηση για την άρση του απορρήτου επικοινωνιών και να λαμβάνουν τα σχετικά στοιχεία της επικοινωνίας, καθώς και με τους μεγαλύτερους παρόχους ηλεκτρονικών επικοινωνιών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα.

Πραγματοποιήθηκαν συνολικά έξι συναντήσεις, δύο (2) μεταξύ της Α.Δ.Α.Ε. και των αρμόδιων αρχών (στις 29/7/05 και 14/9/05), και τέσσερις (4) με τη συμμετοχή της ΑΔΑΕ, των αρμόδιων αρχών και των εν λόγω παρόχων (στις 8/9/05, 20/9/05, 7/11/05 και 15/11/05).

Σκοπός των συναντήσεων ήταν η έκδοση τεχνικών κειμένων που θα καταγράφουν τις απαιτήσεις, αλλά και θα επισημαίνουν και επιλύουν, όπου είναι εφικτό, τα ανοικτά τεχνικά ζητήματα των συστημάτων που θα εγκαθίσταντο στις αρμόδιες αρχές και στους παρόχους ηλεκτρονικών επικοινωνιών, προκειμένου να υλοποιηθεί η άρση του απορρήτου σύμφωνα με το Π.Δ.47/2005.

Κατά την πρώτη συνάντηση μεταξύ των τριών εμπλεκόμενων φορέων εκφράστηκαν γενικοί προβληματισμοί σε τεχνικά, νομικά και διαδικαστικά ζητήματα από τους παρόχους.

Κατόπιν τούτου, αποφασίστηκε οι επόμενες συναντήσεις να επικεντρωθούν σε τεχνικά ζητήματα ανά κατηγορία υπηρεσιών επικοινωνιών, δηλαδή ως προς τις κινητές επικοινωνίες, τις σταθερές επικοινωνίες, και τις επικοινωνίες Διαδικτύου.

Οι επόμενες τρεις συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν είχαν ως αποτέλεσμα την επίτευξη συμφωνίας μεταξύ των παρόχων αυτών και των αρμόδιων αρχών ως προς ένα γενικό τεχνικό πλαίσιο υλοποίησης της διαδικασίας άρσης του απορρήτου.

Καταρχάς συμφωνήθηκε να ακολουθηθούν τα πρότυπα που έχουν αναπτυχθεί από το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Προτυποποίησης Τηλεπικοινωνιών (European Telecommunications Standards Institute, ETSI) σχετικά με την υλοποίηση της άρσης του απορρήτου στο διαδίκτυο. Τα πρότυπα αυτά καλύπτουν, συνοπτικά, τα εξής τεχνικά θέματα:

- Ζητήματα διασύνδεσης των συστημάτων άρσης απορρήτου των παρόχων και των αρμοδίων αρχών (μεταξύ άλλων, διεπαφές, στοιχεία, επικεφαλίδες, και πρωτόκολλα).
- Στοιχεία επικοινωνίας και τρόπους στόχευσης για τις υπηρεσίες (ανά κατηγορία υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών).

Η ΑΔΑΕ εξέδωσε σχετικά κείμενα και για τις τρεις κατηγορίες υπηρεσιών (κινητές, σταθερές, Διαδικτύου).

Επίσης, συμφωνήθηκε ότι σε επόμενο στάδιο, μετά την επιλογή προμηθευτών για τα συστήματά τους, οι αρμόδιες αρχές και οι πάροχοι θα πραγματοποιήσουν νέες συναντήσεις ώστε να καθοριστούν συγκεκριμένες λεπτομέρειες λειτουργίας αλλά και διαλειτουργικότητας, ούτως ώστε να προκύψει ένα τελικό εθνικό πρότυπο άρσης απορρήτου ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

(β) Στελέχη της Αρχής πραγματοποίησαν συναντήσεις στην έδρα της Α.Δ.Α.Ε. με τον πρόεδρο της Τεχνικής Επιτροπής σχετικά με την άρση του απορρήτου στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες

του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Προτυποποίησης Τηλεπικοινωνιών (European Telecommunications Standards Institute - ETSI),
κ. Peter van der Arend.

Στις συναντήσεις αυτές συζητήθηκαν εκτενώς τα πρότυπα που έχει εκδώσει το ETSI, καθώς και οι μελλοντικές δράσεις της Τεχνικής Επιτροπής. Επιπρόσθετα, ο κ. Peter van der Arend, ο οποίος συμμετείχε ενεργά στην επιτροπή για την εφαρμογή της άρσης του απορρήτου στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες στην Ολλανδία, παρουσίασε τον τρόπο με τον οποίο αυτή υλοποιήθηκε σε αυτή τη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(γ) Πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με τον κ. Ralf Schmalbach, στέλεχος της Ρυθμιστικής Αρχής της Γερμανίας (<http://www.bundesnetzagentur.de>) και υπεύθυνο, μεταξύ άλλων, για την υλοποίηση της άρσης του απορρήτου στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες στη Γερμανία.

Συζητήθηκαν εκτενώς πολλά σχετικά ζητήματα και αντλήθηκαν πολύτιμα συμπεράσματα από την εμπειρία της εφαρμογής της άρσης του απορρήτου στη Γερμανία.

(δ) Η ΑΔΑΕ συμμετείχε στη συνάντηση της τεχνικής επιτροπής σχετικά με την άρση του απορρήτου στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Προτυποποίησης Τηλεπικοινωνιών (ETSI) (ETSI TC LI Meeting LI#10) που πραγματοποιήθηκε 4-6/10/2005 στο Sorrento στην Ιταλία. Στη συνάντηση αυτή πραγματοποιήθηκε παρουσίαση των αρμοδιοτήτων και δράσεων της Αρχής και έγιναν σημαντικές επαφές με εκπροσώπους σχετικών Αρχών άλλων κρατών, καθώς και με εκπροσώπους κατασκευαστών συστημάτων άρσης του απορρήτου. Η έναρξη της συνάντησης έγινε από τον πρόεδρο της τεχνικής επιτροπής TC LI, κ. Peter Van der Arend. Τη συνάντηση παρακολούθησαν 52 εκπρόσωποι οι οποίοι προέρχονταν από αρχές άλλων κρατών, παρόχους ηλεκτρονικών επικοινωνιών, κατασκευαστές ηλεκτροτεχνικών και τηλεπικοινωνιακών προϊόντων, καθώς και από ερευνητικά ινστιτούτα.

Η ατζέντα της συνάντησης περιλάμβανε μια μεγάλη λίστα θεμάτων προς συζήτηση, της οποίας βασικές ενότητες ήταν:

- Οι αναφορές από συναντήσεις άλλων σχετικών τεχνικών επιτροπών (π.χ. 3GPP S3-LI, TC TETRA, TC TISPAN, PTSC LAES SC)
- Τα ανοιχτά θέματα από τις ήδη δημοσιευμένες προδιαγραφές και αναφορές του TC LI (π.χ. TS 101 331, TS 101 671, TS 102 234)
- Η πρόοδος των προσχεδίων προδιαγραφών και αναφορών του TC LI (π.χ. DTS/LI-00024, DTR/LI-00014),
- Προτάσεις για νέες προδιαγραφές και αναφορές,
- Άλλες συνεισφορές.

Αξίζει να γίνει αναφορά στο "plugtest event", το οποίο προγραμματιζόταν για το Μάρτιο του 2006, και στο οποίο οι κατασκευαστές προϊόντων άρσης του απορρήτου θα μπορούσαν να ελέγχουν τη διαλειτουργικότητα των προϊόντων τους. Οι προδιαγραφές

του ETSI που θα ελέγχονταν με δοκιμές σε πραγματικά δίκτυα θα ήταν οι:

- ETSI TS 102 232 - Handover of intercepted IP Traffic
- ETSI TS 102 233 - Service specific details for E-mail services
- ETSI TS 102 234 - Service specific details for Internet Access services

Η ΑΔΑΕ σκοπεύει να συμμετάσχει σε μελλοντικές συναντήσεις της τεχνικής επιτροπής ώστε να είναι συνεχώς ενημερωμένη για τα πρότυπα και τις σχετικές υλοποιήσεις στα άλλα κράτη μέλη καθώς και να έχει ενεργό ρόλο στη διαμόρφωση των προτύπων αυτών. Η τεχνική επιτροπή συνεδριάζει τακτικά τρεις φορές το χρόνο, ενώ γίνονται και έκτακτες συναντήσεις πάνω σε συγκεκριμένα τεχνικά ζητήματα.

(ε) Πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με κατασκευαστές συστημάτων άρσης απορρήτου ηλεκτρονικών επικοινωνιών με σκοπό την κατανόηση τεχνικών λεπτομερειών σχετικά με τα συστήματα αυτά, αλλά και προκειμένου να συζητηθούν οι εμπειρίες και τα προβλήματα που προέκυψαν από την εγκατάσταση των συστημάτων αυτών σε παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών άλλων κρατών. Στο πλαίσιο των συναντήσεων αυτών έγινε παρουσίαση συστημάτων από τις ακόλουθες εταιρείες: Nokia, Ericsson, Cisco, Siemens, SS8, PINE. Πέραν των παρουσιάσεων αυτών, η Αρχή προέβη στην εξέταση του χαρτοφυλακίου προϊόντων και διάφορων άλλων εταιρειών.

Ζ. Συναντήσεις εκπροσώπων της Α.Δ.Α.Ε. με τη Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Ιουλίου 2002 σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών

Εκπρόσωποι της Α.Δ.Α.Ε. πραγματοποίησαν σειρά συναντήσεων με τη Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή του Υπουργείου Δικαιοσύνης για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Με την κατάθεση προτάσεων και υπομνημάτων, η Α.Δ.Α.Ε. συνέβαλε στη διαπίστωση τεχνικών παραμέτρων, αναγκαίων για την εφαρμογή των προβλεπόμενων στην Οδηγία διαδικασιών διασφάλισης του απορρήτου των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και στην επισήμανση των ιδιαιτεροτήτων που εμφανίζει η ελληνική έννομη τάξη λόγω της ύπαρξης δύο Ανεξάρτητων Αρχών, της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Α.Δ.Α.Ε., που διαχειρίζονται θέματα προστασίας της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες.

Η. Δράση της Α.Δ.Α.Ε. κατά τις διαβουλεύσεις για την έκδοση της Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διατήρηση των δεδομένων ηλεκτρονικών επικοινωνιών (data retention)

Στο πλαίσιο των ομάδων εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα «Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις» είχε αρχίσει επί Ολλανδικής Προεδρίας συζήτηση επί ενός σχεδίου απόφασης-πλαίσιο για τη διατήρηση των δεδομένων που υποβάλλονται σε επε-

ξεργασία και αποθηκεύονται σε συνάρτηση με την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, με σκοπό την πρόληψη, διερεύνηση, εντοπισμό και δίωξη του εγκλήματος και των εν γένει ποινικών αδικημάτων, συμπεριλαμβανομένης της τρομοκρατίας.

Δεδομένης της σοβαρότητας του θέματος, η Α.Δ.Α.Ε. συμμετείχε σε συσκέψεις των εμπλεκόμενων μερών (Υπουργείων Μεταφορών και Επικοινωνιών και Δημόσιας Τάξης, Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, παρόχων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών) που πραγματοποιήθηκαν με πρωτοβουλία του Υπουργείου Δικαιοσύνης το Μάρτιο, Αύγουστο και Οκτώβριο του 2005, με αντικείμενο την οριστικοποίηση των ελληνικών θέσεων επί του ζητήματος της διατήρησης δεδομένων ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Σε συνέχεια των συσκέψεων αυτών, και ανταποκρινόμενη σε αίτημα του Υπουργείου Δικαιοσύνης για κατάθεση των επίσημων θέσεων όλων των συμμετεχόντων μερών αναφορικά με το σχέδιο απόφασης-πλαίσιο της Ομάδας Εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε.) απέστειλε τις θέσεις της, όπως αυτές εμπεριέχονται στην υπ' αριθμ.: 54/24-8-2005 απόφαση της Ολομέλειας της Αρχής. Το κείμενο της απόφασης έχει ως ακολούθως:

Ενόψει των διεθνών εξελίξεων, κάθε περαιτέρω περιορισμός του ατομικού δικαιώματος του απορρήτου της επικοινωνίας, που αποσκοπεί στη δίωξη του εγκλήματος και την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας, θα πρέπει να υιοθετηθεί μόνον εφόσον αποτελεί αναγκαίο, κατάλληλο και ανάλογο μέτρο σε μία δημοκρατική κοινωνία, και υπό την προϋπόθεση ότι δεν θίγεται ο πυρήνας του συνταγματικά κατοχυρωμένου ατομικού δικαιώματος του απορρήτου της επικοινωνίας.

Για το λόγο αυτό η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε.) εκφράζει τις επιφυλάξεις της αναφορικά με το περιεχόμενο του σχεδίου της απόφασης-πλαίσιο της ομάδας εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδιαίτερα δε με την πρόθεση διεύρυνσης του αριθμού των δεδομένων Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, που προτείνεται να φυλάσσονται, και σημαντικής επιμήκυνσης του χρονικού διαστήματος διατήρησής τους, καθόσον από τεχνικής και διαδικαστικής πλευράς δυσχεραίνεται η διασφάλιση του Απορρήτου των Επικοινωνιών.

Θ. Συγκρότηση Ομάδων Εργασίας

- Με την με αρ. 33/10.3.2005 Απόφαση της Ολομέλειας της Α.Δ.Α.Ε. (ΦΕΚ 412 Β/31.3.2005) συγκροτήθηκε Ομάδα Εργασίας με σκοπό:
 - α. τη λεπτομερή αναγνώριση και καταγραφή των κινδύνων που υπάρχουν στην παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικού εμπορίου μέσω του Διαδικτύου, και την αποτίμηση της σοβαρότητας των κινδύνων (αποτίμηση ρίσκου) γενικότερα, αλλά και ειδικά για τον Ελληνικό χώρο (για παράδειγμα σε σχέση με την εισχώρηση του ηλεκτρονικού εμπορίου στην γενικότερη εμπορική πρακτική),
 - β. την έκδοση οδηγιών και συστάσεων για την προστασία (μέτρα προφύλαξης) των χρηστών υπηρεσιών ηλεκτρονικού εμπορίου μέσω Διαδικτύου, τα οποία σχετίζονται τόσο με τον τελικό χρήστη όσο και με τον πάροχο της υπηρεσίας.
 - γ. την αναγνώριση και καταγραφή των απαιτήσεων από τους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικού εμπορίου, αλλά και των παρόχων πρόσβασης στο διαδίκτυο που τους εξυ-

πηρετούν, σε άμεση σχέση με τους Κανονισμούς της ΑΔΑΕ που εκδόθηκαν πρόσφατα (ΦΕΚ 88/26.1.2005). Η Ομάδα Εργασίας θα εξειδικεύσει όσο μπορεί τις απαιτήσεις και τις υποχρεώσεις των παρόχων που δραστηριοποιούνται στο χώρο του ηλεκτρονικού εμπορίου.

- Με την με αρ. 34/10.3.2005 Απόφαση της Ολομέλειας της Α.Δ.Α.Ε. (ΦΕΚ 1135 Β/17.8.2005) συγκροτήθηκε Ομάδα Εργασίας με σκοπό την εξέταση του νομικού πλαισίου για ασφάλεια που ισχύει για το ηλεκτρονικό εμπόριο μέσω Διαδικτύου.
- Με την με αρ. 52/15.7.2005 Απόφαση της Ολομέλειας της Α.Δ.Α.Ε. (ΦΕΚ 412 Β/31.3.2005) συγκροτήθηκε Ομάδα Εργασίας με αντικείμενο τη λεπτομερειακή επεξεργασία των ζητημάτων που είχαν τεθεί τόσο από τεχνικής όσο και από νομικής πλευράς αναφορικά με ενδεχόμενη επικάλυψη αρμοδιοτήτων μεταξύ της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Α.Δ.Α.Ε.. Η Ομάδα Εργασίας, αφού εντόπισε τα κυριότερα ζητήματα, συμμετείχε σε συναντήσεις με στελέχη της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, κατά τις οποίες, αφού αναπτύχθηκαν οι απόψεις των δύο Αρχών, ακολούθησε εποικοδομητικός διάλογος.
- Με την με αρ. 65/24.10.2005 Απόφαση της Ολομέλειας της Α.Δ.Α.Ε. (ΦΕΚ 1549 Β/9.11.2005) συγκροτήθηκε Ομάδα Εργασίας με σκοπό την οργάνωση στην ΑΔΑΕ της δεύτερης ημερίδας για την εκπόνηση Εθνικής Στρατηγικής σχετικά με την ασφάλεια ηλεκτρονικών δικτύων και πληροφοριών περί τα τέλη Ιουνίου 2006.
- Με την με αρ. 73/12.12.2005 Απόφαση της Ολομέλειας της Α.Δ.Α.Ε. (ΦΕΚ 1822 Β/23.12.2005) συγκροτήθηκε Ομάδα Εργασίας με αντικείμενο τον έλεγχο συμμόρφωσης των Ταχυδρομικών Επιχειρήσεων στην «Πολιτική Διασφάλισης του Απορρήτου των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών» σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 1001/Φ.21 Απόφαση της Α.Δ.Α.Ε «Έγκριση του Κανονισμού για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών».

I. Οργάνωση Εκπαιδευτικών Σεμιναρίων για την εκπαίδευση του προσωπικού.

Η ΑΔΑΕ έδωσε προτεραιότητα στην εκπαίδευση του προσωπικού της. Και τούτο διότι κρίθηκε απαραίτητο, με την ανάληψη των καθηκόντων του, το προσωπικό της Αρχής να έχει σαφή εικόνα της δράσης, των στόχων και του τρόπου λειτουργίας της νεοσύστατης Αρχής. Η οργάνωση και ο συντονισμός των εν λόγω σεμιναρίων ανετέθη σε Ομάδα Εργασίας.

Τα σεμινάρια έλαβαν χώρα στην έδρα της Αρχής στο Μαρούσι και διήρκεσαν από την 14η Φεβρουαρίου 2005 έως την 11η Μαρτίου 2005.

Η επιλογή των εισηγητών έγινε με γνώμονα, αφενός την πληρέστερη κάλυψη του ευρύτετου πεδίου των τηλεπικοινωνιών σε θέματα τεχνολογικής εξέλιξης και σκιαγράφησης της αγοράς των τηλεπικοινωνιών και, αφετέρου, την ευρύτερη ενημέρωση σε θέματα ρυθμιστικού και θεσμικού ενδιαφέροντος λόγω του ιδιαίτερου ρόλου της ΑΔΑΕ, ως Ανεξάρτητης Αρχής προβλεπόμενης από το άρθρο 19 παρ. 2 του Συντάγματος.

Στα σεμινάρια παρέστησαν, μεταξύ άλλων, καθηγητές των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της χώρας στον τομέα της τεχνολογίας των επικοινωνιών, οι οποίοι αναφέρθηκαν στη διασφάλιση του απορρήτου, στις πολιτικές ασφάλειας των δικτύων και πλη-

ροφοριών τόσο στην τηλεφωνία όσο και στο διαδίκτυο, στην ανάλυση των νέων συστημάτων και τους τρόπους αντιμετώπισης των συνεχώς εξελισσόμενων προκλήσεων, καθώς και καθηγητές Πανεπιστημίου με ειδικευση στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, οι οποίοι κάλυψαν θέματα νομικού και οικονομικού ενδιαφέροντος.

Στο σκέλος αυτό έγινε ενημέρωση αναφορικά με τον ιδρυτικό νόμο της ΑΔΑΕ και τα σχετικά με τη δράση της Αρχής νομοθετήματα, τα κανονιστικά κείμενα της Αρχής που είχαν ήδη δημοσιευθεί, θέματα διεθνούς θεσμικού πλαισίου, καθώς και θέματα οικονομίας της αγοράς και της επικοινωνίας.

Τα σεμινάρια ολοκληρώθηκαν με ανοιχτή συζήτηση με τους εκπροσώπους των παρόχων. Ακολουθεί το πρόγραμμα των Εκπαιδευτικών Σεμιναρίων.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΝΕΟΠΡΟΣΛΗΦΘΕΝΤΩΝ ΣΤΗΝ ΑΔΑΕ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ-ΜΑΡΤΙΟΣ 2005

με γενικό θέμα

Το περιβάλλον δραστηριοποίησης της ΑΔΑΕ και σχετικές τεχνολογίες

1. Δίκτυο ΟΤΕ	
Ε. Μπίλλης, Επικ. καθ. Ε.Μ.Π.	
2. Αρμοδιότητες ΑΔΑΕ και Ανάλυση Κανονισμών	
Αρμοδιότητες ΑΔΑΕ Ι. Βενέρης, καθ. Ε.Μ.Π. Χ. Καψάλης, καθ. Ε.Μ.Π. Χ. Δουληγέρης, καθ. Πανεπ. Πειραιώς Γ. Στασινοπούλου, καθ. Ε.Μ.Π.	
Πολιτικές Ασφαλείας Α. Μαυρουδέας, MSc Information Security	
Ανάλυση των εκπονηθέντων Κανονισμών σχετικά με την ασφάλεια στο Διαδίκτυο Α. Μαυρουδέας, MSc Information Security	
Ασφάλεια Κινητών, Ασύρματων και Δορυφορικών Συστημάτων Α. Παναγόπουλος, ΕΕΠ ΑΔΑΕ Π. Μπάμπλης, ΕΕΠ ΑΔΑΕ Π. Τρακάδος, ΕΕΠ ΑΔΑΕ	
Ανάλυση των εκπονηθέντων Κανονισμών σχετικά με την ασφάλεια στις τηλεπικοινωνίες Α. Παναγόπουλος, ΕΕΠ ΑΔΑΕ	
Πρόταση Εθνικής Στρατηγικής για ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών Κ. Μαραβέλας, Μέλος ΑΔΑΕ	
Πολιτικές Ασφαλούς Συνδεσιμότητας Γ. Μπράνης, ΕΕΠ ΑΔΑΕ	
3. Τεχνικό Υπόβαθρο	
Υπηρεσίες και Εφαρμογές Υποδομής Δημοσίων Κλειδών (ΥΔΚ) Ν. Πολέμη, καθ. Πανεπ. Πειραιώς	
Ασφάλεια Ασύρματων Δικτύων Χ. Καψάλης, καθ. Ε.Μ.Π.	
Η έννοια της ασφάλειας σε μεγάλους τηλεπικοινωνιακούς οργανισμούς (ασφ. Περιμέτρου, ασφ. Εφαρμογών, τηλ. εξοπλισμός, ασφ. σε σχέση με προσωπικό και χρήστες) Γ. Πρεζεράκος, Αναπλ. καθ. Τ.Ε.Ι. Πειραιώς	
Επιθέσεις Άρνησης Υπηρεσίας Χ. Δουληγέρης, καθ. Πανεπ. Πειραιώς	
Ασφάλεια και Διαδίκτυο Ιακ. Βενέρης, καθ. Ε.Μ.Π.	
Χρησιμοποίηση PGP για την εξασφάλιση απορρήτου των επικοινωνιών Χαρ. Πατρικάκης, Διδάκτωρ Ε.Μ.Π.	
Τεχνολογίες XML και ασφάλεια εφαρμογών Γ. Στασινοπούλου, καθ. Ε.Μ.Π.	
4. Θεσμικά Θέματα	
Δρ. Β. Ζαρκάδης, Δ/ντης Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα Δρ. Ζωή Καρδασιάδου, Νομική Ελεγκτρια Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα	
Β. Κονδύλης, Νομικός Σύμβουλος ΕΕΤΤ	
Κ. Μαραβέλας, μέλος ΑΔΑΕ	
Μ. Καρατζάς, μέλος ΑΔΑΕ	
5. Τεχνοοικονομικό υπόβαθρο	
Ρυθμιστικά Θέματα Κ. Λεβέντη, Προϊσταμένη Νομικής Υπηρεσίας ΕΕΤΤ	
Οικονομία της αγοράς και σχέση με την Ασφάλεια Γ. Μπήτρος, καθ. Οικονομικού Πανεπιστημίου	
Ζητήματα Διοικητικής Διαδικασίας και Προστασίας Χ. Χρυσανθάκης, καθ. Δημοσίου Δικαίου ΕΚΠΑ	
Διεθνές Θεσμικό Πλαίσιο Χρυσάφης (Ε.Ε.)	
Θέματα Επικοινωνίας Ι. Μεταξάς, καθ. ΕΚΠΑ	

ΙΑ. ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΗΜΕΡΙΔΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ Α.Δ.Α.Ε.

Στις 11 Απριλίου 2005 διοργανώθηκε από την Α.Δ.Α.Ε. σε κεντρικό ξενοδοχείο της Αθήνας ημερίδα με θέμα : «Γενικές Αρχές Εθνικής Στρατηγικής για το Απόρρητο και την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών».

Κύριος σκοπός της ημερίδας ήταν η παρουσίαση και συζήτηση προτάσεων για μια Εθνική Στρατηγική για το Απόρρητο και την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών, που θα διασφαλίζει το απόρρητο των επικοινωνιών των πολιτών, σύμφωνα με τις επιταγές του Συντάγματος, θα καλύπτει τις ανάγκες θωράκισης της ελληνικής δημόσιας διοίκησης και μεγάλων οργανισμών από επιθέσεις στην πληροφοριακή και δικτυακή τους υποδομή, και θα προωθεί το αίσθημα ασφαλείας και τη διαφύλαξη του κεφαλαίου γνώσης προς όφελος της επιχειρηματικότητας όλων των παραγωγικών τάξεων της χώρας. Η ημερίδα αποσκοπούσε στη συγκρότηση διαρκούς forum, με την ευρύτερη δυνατή συμμετοχή, για τη συνεχή αντιμετώπιση των σχετικών προκλήσεων αλλά και δυνατοτήτων στο διεθνές περιβάλλον.

Η ημερίδα χωριζόταν σε τρεις ενότητες οι οποίες ήταν οι εξής :

1η ενότητα : Διεθνής περίγυρος και ελληνικές προοπτικές

2η ενότητα : Συμμετοχή παρόχων, χρηστών, συνδρομητών και καταναλωτών

3η ενότητα : Ασφάλεια, εμπιστοσύνη και ανάπτυξη

Μετά το πέρας των ομιλιών, οι παριστάμενοι οργανώθηκαν σε τρεις αντίστοιχες ομάδες εργασίας, οι οποίες κατέληξαν σε συμπεράσματα και προτάσεις.

Ακολουθούν οι ομιλητές και τα θέματα για τα οποία μίλησαν :

κ. Ανδρέας Λαμπρινόπουλος, Πρόεδρος ΑΔΑΕ

Αναγκαιότητα και Σκοπιμότητα Χάραξης Εθνικής Στρατηγικής

1η Ενότητα: Διεθνής Περίγυρος και Ελληνικές Προοπτικές

Εισηγητής : κ. Σωκράτης Κάτσικας, Πρύτανης Πανεπιστημίου Αιγαίου
Ασφάλεια Πληροφορίας και Δικτύων: Άξονες μιας Εθνικής Στρατηγικής

κ. Θανάσης Χρυσάφης, Ευρωπαϊκή Ένωση, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Κοινωνίας της Πληροφορίας και Μαζικών Μέσων

Διαχείριση Ταυτότητας στην Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση

κ. Δημήτριος Γκρίτζαλης, αναπληρωτής καθηγητής, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Ασφάλεια Κρίσιμων Υποδομών: Διεθνές Τοπίο και Προοπτικές

κ. Ανδρέας Μπτράκας, Δικηγόρος Αθηνών

Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών : Ρυθμιστικές πρωτοβουλίες

κ. Διομήδης Σπινέλλης, αναπληρωτής καθηγητής, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Ο Ρόλος Ανοικτών Προτύπων και Τεχνολογιών στην Επίτευξη της Ασφάλειας

κ. Παντελής Αγγελίδης, Γενικός Διευθυντής ΙΝΑ

Το Πλαίσιο Συνεργασίας στην Ν.Α. Ευρώπη για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών

2η Ενότητα: Συμμετοχή Παρόχων, Χρηστών, Συνδρομητών και Καταναλωτών

Εισηγήτρια : κα Δέσποινα Πολέμη, Πανεπιστήμιο Πειραιώς

Ασφάλεια σε Υπηρεσίες και Εφαρμογές

κ. Δημοσθένης Γαλλής, Τράπεζα της Ελλάδος

Αρχές Ασφαλούς και Αποτελεσματικής Λειτουργίας των Συστημάτων Πληροφορικής στα Πιστωτικά Ιδρύματα

κ. Κώστας Ταβλαρίδης, Ένωση Ελληνικών Τραπεζών

Συστήματα Πληρωμών και Ηλεκτρονικής Τραπεζικής

κ. Στέλιος Μαΐστρος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Ασφάλεια και Αντιμετώπιση Περιστατικών Χρηστών ΕΔΕΤ

κ. Νίκος Βασιλάκος και κα Έλενα Σπυροπούλου, Ένωση Ελλήνων Χρηστών Internet

Συμμετοχική Αυτοδιαχείριση στο διαδίκτυο: Αυτορρύθμιση, Συρύθμιση ή Απορρύθμιση,

κ. Ανέστης Στάθης, Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος

Ασφάλεια Δικτύων - Προστασία Καταναλωτών

3η Ενότητα: Ασφάλεια, Εμπιστοσύνη και Ανάπτυξη

Εισηγητής : κ. Δρακούλης Μαρτάκος, αναπληρωτής καθηγητής, Πανεπιστήμιο Αθηνών
Κυβερνοεγκληματικότητα

κ. Γιώργος Επιτίδειος, Πρόεδρος Ένωσης Ελλήνων Επαγγελματιών Internet

Ασφάλεια Δεδομένων: Επιδράσεις στην Δημόσια Εικόνα της Επιχείρησης

κ. Νίκος Κυρλόγλου, Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών

Το ασφαλές ηλεκτρονικό εμπόριο από την πλευρά των επιχειρήσεων

Στην ημερίδα συμμετείχαν πάνω από 400 άτομα από όλο το φάσμα των εμπλεκόμενων στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες. Παραβρέθηκαν εκπρόσωποι τηλεπικοινωνιακών παρόχων, παραγωγικών φορέων, δημοσίων υπηρεσιών και κοινωνικών εταιρών.

Στις ομάδες εργασίας που συστήθηκαν αντίστοιχα με τις ενότητες της ημερίδας, συζητήθηκαν εκτενώς τα αντίστοιχα θέματα και προέκυψαν συμπεράσματα και προτάσεις τα, συνοπτικά, οποία είναι τα εξής :

1η Ενότητα: Διεθνής Περίγυρος και Ελληνικές Προοπτικές

Η συγκεκριμένη ενότητα είχε ως θέμα την κατάθεση προβληματισμών σχετικά με την ελληνική πραγματικότητα και το διεθνή περίγυρο. Η συζήτηση και οι προτάσεις κινήθηκαν σε τέσσερεις κατευθύνσεις, οι οποίες είναι οι εξής :

Κατεύθυνση I

- Αποσαφήνιση του νομικού πλαισίου και των αρμοδιοτήτων (ασφάλεια/ τηλεπικοινωνίες / προσωπικά δεδομένα / καταναλωτές)
- Συμμετοχή στη διαδικασία και ενθάρρυνση στην ανάπτυξη προτύπων και βέλτιστων πρακτικών
- Πρότυπα που απορρέουν από το κανονιστικό πλαίσιο
- Προαιρετικά πρότυπα (βιομηχανικά, de facto)
- Ενημέρωση χρηστών με μέτρο τη διείσδυση της τεχνολογίας
- Πιστοποίηση και έλεγχος ποιότητας (ISO 17799, Basel II, Common Criteria κλπ.)

Κατεύθυνση II

Σύνδεση με:

- φυσική ασφάλεια & υποδομές (CIP vs CIIP)
- Δημόσια τάξη / κυβερνοέγκλημα (απάτη, IPR, παιδική πορνογραφία)
Ομαδοποίηση προϋποθέσεων
- ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας (eGov, eCom, eBank)
- Ανά εφαρμογή (Προμήθειες, διαχείριση ταυτότητας, βιομετρικά διαβατήρια, ταχογράφοι, υγεία κλπ.)

Κατεύθυνση III

- Πρόσκληση προς τους εμπλεκόμενους φορείς
- Εκπαίδευση και ενημέρωση των ασχολούμενων με την ασφάλεια
- Σχολεία, εκπαιδευτικά προγράμματα, δια βίου εκπαίδευση
- Εφαρμογή των πολιτικών ασφαλείας από χρήστες
- Προληπτικές ενέργειες από τους χρήστες

Κατεύθυνση IV

- Συνεργασία δημόσιου - ιδιωτικού τομέα (private public partnerships -- PPP)

2η Ενότητα: Συμμετοχή Παρόχων, Χρηστών, Συνδρομητών και Καταναλωτών

Η συγκεκριμένη ενότητα είχε ως θέμα την κατάθεση προβληματισμών και σκέψεων σχετικά με την ασφάλεια που παρέχεται από υπηρεσίες του ευρύτερου δημόσιου τομέα, από χρηματοπιστωτικούς φορείς, και από παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών. Στην ομάδα εργασίας συμμετείχαν εκπρόσωποι από όλους τους προαναφερθέντες

ντες φορείς, καθώς επίσης και χρήστες διαδικτυακών υπηρεσιών, οι οποίοι κατέθεσαν τους προβληματισμούς τους σχετικά με την ασφάλεια των επικοινωνιών τους.

Θέματα Συζήτησης :

Δημόσια Διοίκηση

Τα κύρια προβλήματα που εντοπίστηκαν είναι τα ακόλουθα:

- Έλλειψη κοινού πλαισίου διαβάθμισης πληροφορίας στον Δημόσιο τομέα. Δηλαδή, ο χαρακτηρισμός της πληροφορίας σε επίπεδα εμπιστευτικότητας, καθώς και η ερμηνεία των επιπέδων εμπιστευτικότητας πληροφορίας δεν είναι κοινή σε όλους τους δημόσιους φορείς.
- Έλλειψη φορέα ο οποίος εκδίδει κανονισμούς ή συστάσεις ασφάλειας για τους φορείς του δημοσίου, καθώς και έλλειψη φορέα ο οποίος ελέγχει την ασφάλεια των οργανισμών του δημοσίου τομέα.

Προτάσεις

Για την εξέταση των παραπάνω προβληματισμών προτάθηκε η δημιουργία ομάδας εργασίας με την συμμετοχή αρμοδίων από διάφορα υπουργεία (Υπ. Δικαιοσύνης, Υπ. Επικοινωνιών και Μεταφορών, Υπ. Εσωτερικών κλπ.) με σκοπό την διερεύνηση των προαναφερθέντων και την πρόταση λύσεων για την θωράκιση των δημοσίων δικτύων.

Χρηματοπιστωτικός τομέας

Η Τράπεζα της Ελλάδος, για την ενίσχυση της ασφάλειας των ιδρυμάτων που ελέγχει, έχει ήδη δημοσιεύσει κανονισμό που αναφέρεται στις Αρχές Ασφαλούς και Αποτελεσματικής Λειτουργίας των συστημάτων Πληροφορικής στα πλαίσια της Διαχείρισης του Λειτουργικού τους Κινδύνου. Το κυρίως ζητούμενο από την ΑΔΑΕ είναι η συνεισφορά της στην αύξηση της εμπιστοσύνης των χρηστών για την πραγματοποίηση ηλεκτρονικών τραπεζικών συναλλαγών και ιδιαίτερα μέσω του διαδικτύου. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού προτάθηκαν οι ακόλουθες ενέργειες:

- Οι τράπεζες πρέπει να ακολουθούν πολιτικές ασφάλειας οι οποίες θα στηρίζονται σε διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα ασφάλειας αλλά και σε συστάσεις, οδηγίες που εκδίδονται ειδικά για την ασφάλεια του χρηματοπιστωτικού τομέα (π.χ. Επιτροπή Βασιλείας). Προς αυτή την κατεύθυνση θα συνεισφέρει η εφαρμογή του κανονισμού ασφαλούς λειτουργίας της Τράπεζας της Ελλάδος.
- Θα πρέπει να υποστηρίζεται η διαλειτουργικότητα (interoperability) στις τεχνολογίες που χρησιμοποιούν οι τράπεζες, κυρίως για την παροχή WEB-Banking υπηρεσιών, και ιδιαίτερα στις τεχνολογίες ασφάλειας, κρυπτογράφησης και δημιουργίας/επαλήθευσης υπογραφής.
- Θα πρέπει να ενισχυθεί η πεποίθηση του καταναλωτή ότι σε περίπτωση λάθους ή σε περιπτώσεις εξαπάτησης για τις οποίες δεν ευθύνεται ο ίδιος σε συναλλαγές ηλε-

κτρονικής τραπεζικής, δεν πρόκειται να επωμισθεί το κόστος.

Προτάσεις

Προτάθηκε η δημιουργία μίας μόνιμης επιτροπής με την συνεργασία της Τράπεζας της Ελλάδος, εκπροσώπων τραπεζών, της ΕΕΤΤ και της Α.Δ.Α.Ε., με σκοπό την διερεύνηση και επίλυση των προαναφερθέντων συμπερασμάτων .

3η Ενότητα: Ασφάλεια, Εμπιστοσύνη και Ανάπτυξη

Θέματα Συζήτησης :

Ψηφιακά Πιστοποιητικά

Συζητήθηκε το ζήτημα των ψηφιακών πιστοποιητικών των ιστοσελίδων. Η συζήτηση προσανατολίστηκε στην ασφάλεια που προσφέρουν, και στην περίπτωση χρήσης πέραν της χρονικής περιόδου ισχύος τους.

Ψηφιακές Υπογραφές

Συζητήθηκαν οι υποχρεώσεις των φορέων πιστοποίησης.

Αποτίμηση Κινδύνων e-commerce

Συζητήθηκε διεξοδικά το αποδεκτό επίπεδο κινδύνου στη χρήση e-services και οι τρόποι μείωσής του. Οι συμμετέχοντες συμφώνησαν ότι ο κίνδυνος δεν μπορεί να εξαλειφθεί και ότι θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες σε ευρωπαϊκό επίπεδο για συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με την ισχύουσα νομοθεσία σε κάθε κράτος-μέλος. Ιδιαίτερως συζητήθηκε ο τρόπος που χρησιμοποιείται για την ηλεκτρονική τιμολόγηση και την ασφάλεια που προσφέρουν οι αντίστοιχοι αλγόριθμοι. Τέλος, συζητήθηκε η ασφάλεια του τρόπου πληρωμής μέσω πιστωτικών καρτών και ο τρόπος αποστολής αποδεικτικών (τιμολογίων, δελτίων αποστολής) στην Ελλάδα και στα υπόλοιπα κράτη (Ε.Ε., Η.Π.Α.).

ΙΒ. Διεθνείς Δραστηριότητες

- Συνάντηση με στελέχη της Φινλανδικής Αρχής Finnish Communications Regulatory Authority (FICORA)- Ελσίνκι, 16η Σεπτεμβρίου 2005.

Στο πλαίσιο των διεθνών συνεργασιών που επιδιώκει να έχει η Α.Δ.Α.Ε. με αντίστοιχες αρχές χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αντιπροσωπεία της ΑΔΑΕ πραγματοποίησε επίσκεψη στη Finnish Communications Regulatory Authority (FICORA), στην έδρα της Αρχής στο Ελσίνκι, την 16η Σεπτεμβρίου 2005. Κατά την διάρκεια της συνάντησης, αφού πρώτα έγινε παρουσίαση των αρμοδιοτήτων των δύο αρχών, ανταλλάγησαν απόψεις σχετικά με τους κινδύνους που απειλούν την ασφάλεια των τηλεπικοινωνιακών δικτύων καθώς και τη θωράκιση του θεσμικού πλαισίου για την ασφάλεια των δικτύων και την διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών. Τέλος, πραγματοποιήθηκε ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τον ρόλο που έχουν οι δύο αρχές κατά την υλο-

ποίηση και τον έλεγχο των συστημάτων νόμιμης συνακρόασης και συμφωνήθηκε η συστηματική συνεργασία μεταξύ των δύο αρχών.

- Συμμετοχή της Α.Δ.Α.Ε. ως τεχνικού συμβούλου του Υπουργείου Δικαιοσύνης κατά τις διαβουλεύσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση αναφορικά με τη διατήρηση των δεδομένων ηλεκτρονικών επικοινωνιών

Όπως αναφέρθηκε, κατά την διάρκεια του 2005 μείζον ζήτημα για την Ευρωπαϊκή Ένωση υπήρξε η διαμόρφωση ενός νομοθετικού πλαισίου για τη διατήρηση των δεδομένων που υποβάλλονται σε επεξεργασία και αποθηκεύονται σε συνάρτηση με την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, με σκοπό την πρόληψη, διερεύνηση, εντοπισμό και δίωξη του εγκλήματος και των εν γένει ποινικών αδικημάτων, συμπεριλαμβανομένης της τρομοκρατίας. Η Α.Δ.Α.Ε., μετά από την αίτηση του Υπουργείου Δικαιοσύνης, λειτούργησε ως τεχνικός σύμβουλος του Υπουργείου κατά τις εν λόγω διαβουλεύσεις.

ΙΓ. Σύνταξη Σχεδίου Προϋπολογισμού 2006

Η Αρχή συνέταξε έγκαιρα και υπέβαλε στα αρμόδια Υπουργεία, όπως προβλέπει ο νόμος, τον Προϋπολογισμό της (ΑΔΑΕ) για το έτος 2006 προκειμένου αυτός να ενταχθεί στον Προϋπολογισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης με ίδιο φορέα.

ΕΚΘΕΣΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΣ
ΣΤΟΙΧΕ 2005